

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 25. (85.) ÉVF. • 9. SZÁM • 2015. SZEPTEMBER • ÁRA: 2,50 LEJ

Fotó: Czire Alpár

Búzaszemek

● Lassan megérik, s le hull a nyár ölünkbe. A szőke kalász ringó reménysége üzen a távoli harangszóban. A búzatábla ígérete a folytatódó élet.

Mit érlel a nyár heve bennünk? Milyen belső vándorúton át haladunk, milyen tapasztalatok, vágyak, eszmények hozzák meg termésüket bennünk? Hogyan állunk meg tápláló kalászaikkal az aratás napján? Készek vagyunk meghozni a termést, az aratást elkezdni? Tekintsünk végig a

nyár áldásain: vasárnapi iskolások gyermektáborainak zsivajgása, köri és egyetemes egyházi találkozók fohászai, ifjak színpadis szerepei, gyalogolók megannyi lépte, az embertelenségre emlékezők kopjafái, a feltárulkozó múlt intó emlékei töltik be szívünket.

A kalász megpattan, a szemek peregni kezdenek. A tarló sárgállik. Lelkünk tornyai égbe magasodnak. Bő termésért adunk hálát Istennek.

ANDORKÓ JÚLIA

A tartalomból:

A lélek útja

3

Kopjafa-falu – avagy Bözödújfalu rendes feltámadása

6

Középkori címer a kolozsvári püspöki rezidencián

8

Menekülők Istene – menekülő Isten

10

A XVII. Szejkefürdői Unitárius Találkozó

19

„Magától terem a föld, először zöld sarjat, azután kalászt, azután érett magot...” (Mk 4,28)

● A Székelyudvarhely melletti **Szelykefürdőn augusztus 8-án** tartották az **unitáriusok egyetemes világtalálkozóját**.

● **Homoródszentmártonban** táboroztak a gyepesi, a kénosi, a recsenyédi és a helybeli unitárius gyerekek **augusztus 10. és 12.** között. A tábor szervezésébe besegítettek az amerikai testvérgyülekezetek: Yarmouth, San José, Bremeron és Chicago 2.

● A **füzesgyarmati gyülekezet** 15 tagja **Magyarkúton** vendégeskedett **augusztus 11. és 14. között**. A gyerekekből és felnőttekből álló csoport a közösségi összetartozás élményében megerősödve tért haza a vendégszerető Magyarkútról.

● **Augusztus 15-én** került sor a **III. Tordai-hasadéki Unitárius Találkozóra a Magyarpeterd felőli bejáratnál**.

● **Augusztus 21. és 22.** között került sor az **V. Maros Egyházköri Találkozóra Szentgericén**. A rendezvényt a szervezők idén összekötötték a Maros körüli ifjak találkozóival, így ifjak és felnőttek egyaránt megtapasztalhatták az összetartozás élményét.

● **Augusztus 24. és 28. között Árkoson** tartotta gyermektáborát négy unitárius gyülekezet: Árkos, Kézdivásárhely, Szentivánlavorfalva, Sepsiszentgyörgy vasárnapi iskolásai együtt örültek a vakáció utolsó napjainak.

● Minden esztendőben **augusztus 25-éhez legközelebb eső vasárnapon tartják a Jótevők Napját Füzesgyarmaton**. E napon osztják ki a Balázs László lelkész, kuratóriumi elnök kezdeményezésére 22 éve létrehozott Zs. Nagy Lajos Hunor Emlékalapítvány pályadíjait. A díj névadója 1992. május 16-án tragikus balesetben hunyt el 19 évesen. Az alapítvány ezidáig több mint félezer diákot támoga-

tott többmillió forintos összeggel közép- és felsőfokú tanulmányaikban, felekezeti hovatartozástól függetlenül, csupán az eredményt, a magatartást és a rászorultságot tekintve. Idén 20 középiskolást, főiskolást és egyetemistát jutalmaztunk egyenként 15 és 21 ezer forint közötti összeggel. A díjak kiosztása és az emlékestisztelet után az alapítvány névadójának sírja előtt rőtta le kegyeletét a gyülekezet.

● **Augusztus 29-én a bölöni unitárius templom felszentelésének 120. (1895. augusztus 25.), illetve az azt övező várfal építése befejezésének 400. évfordulójára emlékeztek**. Az ünnepségen Nagy László marosvásárhelyi unitárius lelkész tartott egyházi beszédet, majd Kozma Albert helybeli lelkész a templomépítő Lófi Áron és munkatársai áldozatos szolgálatát idézte fel. Fehér János művészettörténész vetített képes előadásban mutatta be a templom építésének történetét. Boda Szabina bölöni diáklány népdalokat énekelt Nagy Károly nagyajtai diák hegedűkíséréte mellett.

Az ünneplőket a Háromszék-felsőfehéri Egyházkör esperese, Török István, a testvérfelekezetek részéről pedig Simon László apácai evangélikus lelkész is köszöntötte,

majd szeretetvendégségre került sor.

● **Az Unitárius Nők Országos Szövetsége augusztus 29-én Dicsőszentmártonban tartotta a 2015. évi konferenciáját és közgyűlését**. A megnyitó után a jelenlevők meghallgatták dr. Kádár Annamária pszichológusnő előadását, melyet megbeszélés és a helybeliek műsora követett. A konferencia keretében istentiszteletet tartottak, melyen a szószéki szolgálatot dr. Ferenczi Enikő lelkész végezte, majd a közgyűlés munkálataira került sor. A közgyűlés meghallgatta és elfogadta az elhangzó jelentéseket, valamint a terveket az elkövetkezendő esztendőre.

Halottunk

Nyolc év hosszú betegség és öt év özvegység után visszaadta lelkét a Teremtőnek **özv. Cseh Dénesné Szász Jolán** volt megyesi papné. **Temetési szertartására** Marosvásárhelyen került sor **augusztus 27-én**. Pihenése legyen csendes, emléke áldott!

Felhívjuk kedves szerzőink figyelmét, hogy a lapzárta időpontja módosult: ezentúl a hónap 15-ig várjuk cikkeiket.

Az Unitárius Kalendárium rejtvenypályázatának eredményei

A 2015-ös Unitárius Kalendáriumban Forrai Tibor rejtvenyszerkesztőnk munkája nyomán rejtvenypályázatot hirdettünk meg 2015. április 30-i határidővel. A 12 rejtvényben 12 unitárius vonatkozású település, valamint a hozzájuk kapcsolódó nevezetes személyiségek, épített és természeti örökség megnevezését rejtettük el. A pályázatra az 56 helyes megfejtéssel lehetett jelentkezni. A beérkezett megfejtések között összesen 30 bizonyult helyesnek. A helyes megfejtést tartalmazó szelvények közül hármat sorsoltunk ki.

A szerencsés nyertesek:

1. Paskucz Viola (Kolozsvár), nyereménye egy Philips márkájú blender.
2. Csiki József (Dicsőszentmárton), nyereménye egy Bosch márkájú kenyérpírító.
3. Bodor Ilona (Kolozsvár), nyereménye egy Grunberg márkájú laszkavágó.

LÉLEKFONAL

A lélek útja

VAGYAS
ATTILA

Folytatjuk rovatunkat, melyben a 2014 decemberében tartott székelyudvarhelyi zsinaton felszentelt 12 lelkészt kérjük fel arra, hogy ossza meg gondolatait arról a bibliai versről, mely hivatását meghatározza.

Anagyszülőktől tanult esti imádságok, a szülőktől megtanult Miatyánk után ezt a bibliai mondatot tanultam meg elsőként, és büszkén mondtam magamban a lelkéssel együtt, amikor az istentisztelet rendjén elkezdte. Gyermekként recitáltam szóról szóra, miközben fogalmam sem volt arról, mi az, hogy lélek, imádat, igazság. Csak néztem, hogy ezt követően az emberek a templomban lehajtják fejüket, és mintha magukban beszélnének. És igencsak jól gondoltam, mert hamarosan megtanultam, hogy e mondatot követően mindenki csendben, magában beszélget, imádkozik Istenhez. Én is imádkozhatok ott a templomban? Igen, te is imádkozhatsz! – jött a válasz. Attól a naptól minden istentiszteleten sóvárogva vártam a pillanatot, amikor én is imádkozhattam halkán, beszélgethettem Istennel. A gyermek őszinte imája meghallgattatott, hiszen a kereső utat talált, és az úton kibontakozni látszó igazság mint lármafa világított előttem, gondoltam.

Világos Út!

Milyen megnyugtató, hogy Egyvalaki számára mindig világos, mit szeretne velünk. Csak mi botorkálunk a sötétben, hol tapogatózva, hol egymás kezét fogva, „vak vezet világtalant” módjára. Néha beleizzadunk a járásba, néha meg zuhanunk egyet, arccal a földre. Csak azért, hogy az esés megpróbáljon, megeddzen, erőssé tegyen.

Hétévesen nem gondoltam, hogy egyszer majd Kolozsváron fo-

gok tanulni, serdülőként meg végképp nem, hogy lelkész leszek. De valami engem alkalmassá tevővel csak rendelkezhettem, mert a sors kezdte szememet megnyitni a látásra. Szellemiség, nyitottság, tudás, ebből, amit bírtam, mélyen magamba szívtam a kollégiumban, hogy aztán a döntést meghozzam. Öt év mózesi kíváncsiság,

lélek gyerekes elképzelései szülehetnek meg, amelyek befedik a tiszta vizek forrását.

Mi nem közvetítő médiumok vagyunk ember és Isten között. Nekünk csak az Istent kereső szív tiszta vágyakozását kell ébresztgetnünk, mert a kereső lélek elől Isten soha nem rejtőzik el. Napjaink embere a rövidebb utat vá-

„Az Isten lélek: és akik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják.” (Jn 4,24)

illési csalódottság, Czirénei Simon-féle csodálkozás és az annak idején gyermekként mondogatott ima egyszer csak hangos lett. Mi több, visszhangozták a templomfalak. Volt, hogy ijesztően hangzott, volt, hogy nyugtatóan.

Mert az Isten lélek

Amit annak idején nem értettem, az lett a mindennapi kenyerem. Mert teljes hittel vallom, és igyekszem megélni úgy a hétköznapok során, mint az ünnepnapokon, hogy a lélek hangján halljuk, értjük és éljük meg a Mindenhatót.

A Garizim hegyén Jézus által megfogalmazott igazság úgy hatott, mint egy villámlás a sötét éjszakában. És ebben a villámban van benne az igazság. Csak, sajnos, mi félünk a villámtól, és a mindennapok fontosnak vélt tennivalóit a homályban, a gyenge fényben végezzük, mert ez inkább foglalkoztatja a képzeletet. Ebben a félhomályban pedig csak a naiv

lasztja. Két pont között pedig az egyenes a legrövidebb út. Az ember Istenhez a lélek és az igazság útján jut el a leghamarabb. Majd a találkozáskor telítődik az emberi lélek az isteni lélek tisztaságával, új elhatározások lendítő erejével, a kereső ösztönök meggyőződéssé szilárdult határozottságával.

Lelkészként a családban, a közösségben, amelyben szolgálok, illetve szeretetszolgálati munkásként az egyházban szolgálatom, munkám során mindig az egyenes utat, a lélek útját képviselem, és azon igyekszem járni. Én csak ezen az úton tudom elképzelni szolgálatomat. Talán azért sikerült a lassan hatéves szolgálatom alatt mostanra a harmadik állomásra érkezni, mert nem a homályos, s a homályban egymásnak simulós járást választottam? – kérdezem, halkán magamban. A válaszomat már hangosan mondom, tekintetem Isten lelkének villámlására emelem: „Az Isten lélek: és akik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják.”

Néhány gondolat a bevándorlási hullámról

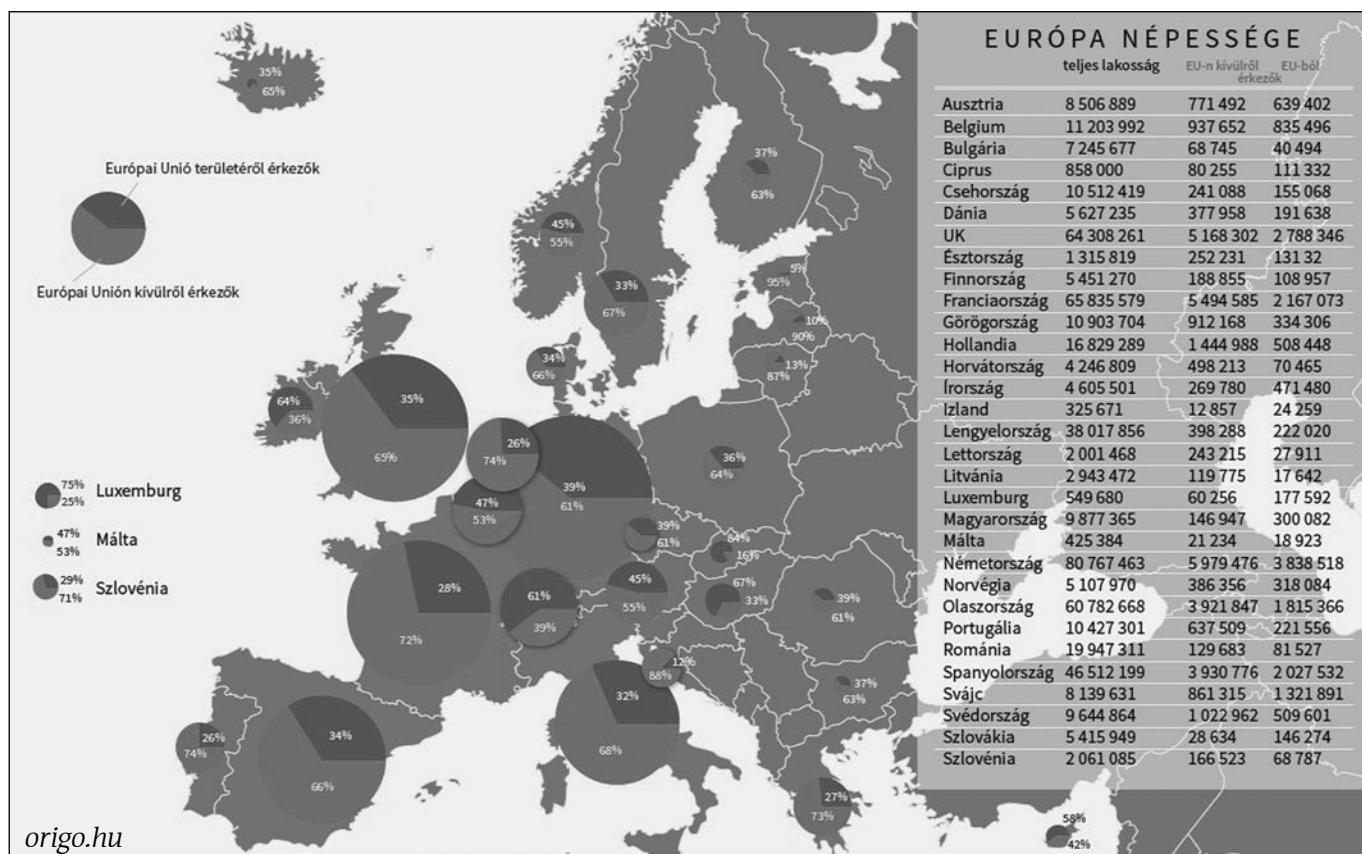
RÁCZ NORBERT

• Az elmúlt néhány hónapban napi rendszerességgel olvashattunk a sajtóban arról a hatalmas bevándorlási hullámról, amely Európát ellepte. Naponta tízezres törvénytelen bevándorló tömeg özönl el az Öreg Kontinens megannyi országát, köztük újabban Magyarországot is. A probléma akkor válik ijesztővé, amikor a hírek mögé tekintve gyorsan egyértelművé válik, hogy jóformán semmilyen hatékony megoldás nem körvonalazódik e népvándorlás (nyugodtan nevezhetjük annak) megfelelő kezelése érdekében. Nyilván több kísérletet is láthatunk, például a „kerítésépítés taktikáját” Magyarországon, de meggátolni e tömeget abban, hogy átlépje bármelyik ország határát, lehetetlen. A Közel-Keletről vagy Afrika valamelyik országából elinduló menekültek végigküzdötték magukat az embercsempészek légióin, majd a legtöbben olyan lélekvesztőkön keltek át a Földközi-tengeren, amelyek sok esetben még a kolozsvári sétatéri tavon is aligha állhatták volna meg a helyüket a vízi jármű kategóriában, átverekedtek, vagy -alkudozták magukat a rájuk vadászó kalózos hadseregén, fizetve, könyörögve, nélkülözve, ezer kilométereket menetelve csúsztak ki a különböző országok határőrségeinek hálójából, hogy eljussanak valamelyik, a Schengen övezetbe tartozó országba, majd onnan a biztos megélhetést és nyugalmat ígérő fejlett államok valamelyikébe. Nem valószínű, hogy ilyen tapasztalattal

maguk mögött egy drótkerítés meggátolja majd őket a továbbhaladásban, de hát e politikai döntésnek az elemzése nem e cikk írójának a feladata, amint az sem, hogy a látható fejtelenségben jó választ mondjon. Az igazság az, hogy magam sem tudom, mi a helyes, éppen ezért erről írni nem fogok. Csupán arra teszek egy elnagyolt kísérletet, hogy az Unitárius Közlöny olvasóinak vázoljam e bevándorló hullám hátterét. Az viszont napnál világosabban látszik, hogy a most tapasztalható folyamat csupán következménye egy, akár évszázadokra visszamenő eseménysorozatnak, illetve az is nyilvánvaló, hogy az „idegenek” érkezése felerősíti az őshonosok agresszív és kizáró érzéseit, elvezetve a szélsőséges, idegengyűlölő megnyilvánulásokhoz, amelyeknek már tanúi lehetünk.

Kik ezek a bevándorlók?

Az Európát tízezerrel ellepő emberek a Közel-Keletről, illetve Afrika különböző országaiból indultak el, mivel szülőföldjükön ellehetetlenült számukra a megélhetés. Természetesen naivitás lenne azt feltételezni, hogy ebben a tömegben nincsenek olyan személyek, akik tudatos – legtöbbször ártó – programmal vállalják ezt az utat, például az Iszlám Állam beépített katonái, de erről kicsit később többet szólnunk. A legtöbben

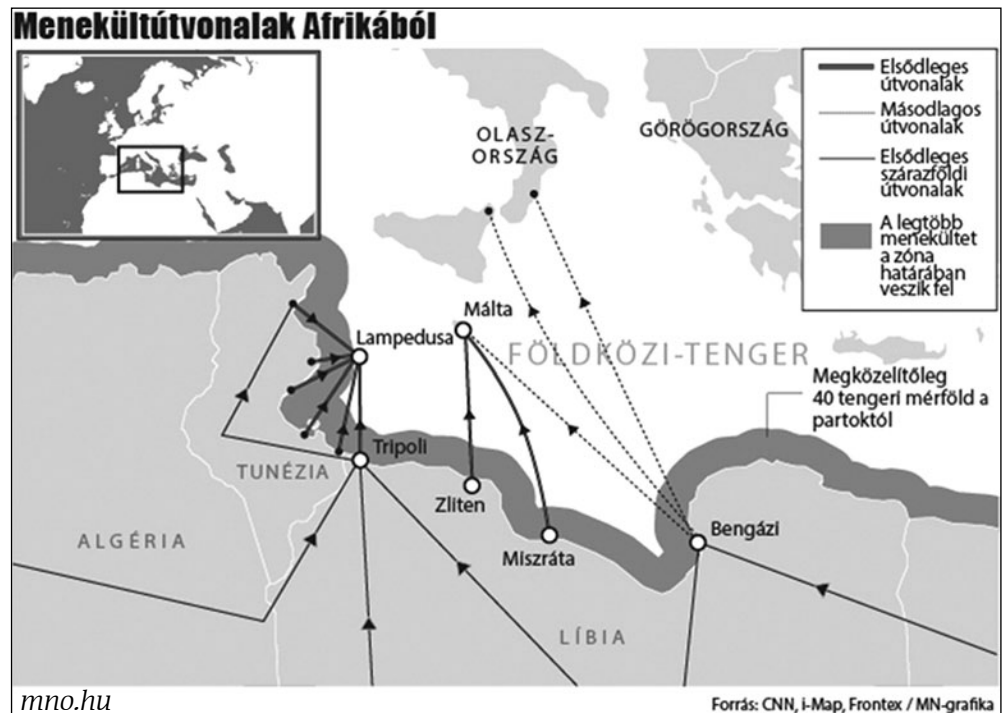
az iszlám valamelyik felekezetéhez tartoznak, igen vallásosak, valamint olyan országból származnak, amely a közelmúltban valamelyik európai állam fennhatósága alá tartozott. Ott-honukban az elmúlt években valószínűleg megannyi véres összecsapásra került sor, amelyeknek politikai, vallási vagy gazdasági háttere volt. Szinte valamennyien szembe kellett nézzenek az Iszlám Állam harcosaival vagy Afrikában a Boko Haram kivégzőosztagaival vagy valamelyik, a megnevezettekhez hasonló terrorszervezettel. Számukra az élet azokban az országokban jóformán ellehetetlenült, így vállalták a bizonytalan kimenetelű, de potenciálisan szebb jövőt ígérő utat. Persze, lehetnek közöttük olyanok, akik éppen a nevezett szervezetekhez tartoznak, akik elvegyülnek ebben a tömegben, átverve menekült kinézetükkel a határőröket.

Mitől puskaporos hordó a Közel-Kelet és Afrika?

A megannyi vérengzés első számú felelőse a Nyugat. Az európai és amerikai imperialista törekvések, a bárgyú felsőbbrendűségi tudat, a csillapíthatatlan pénzsóvárság teremtette meg a jelen helyzetet. A most joggal rettegett vezérek és csoportok csupán kivitelezők, akik talán néhány évvel ezelőtt pontosan annak a félnek a „kedvencei” voltak, akikkel jelenleg háborúznak. Jusson csak eszünkbe, hogy az al Káida szélsőséges szervezet, élén Oszáma bin Ládennel, alig pár évtizeddel ezelőtt az Amerikai Egyesült Államok szövetségese volt. Ez a nyugati nagyhatalom fegyverezte fel őket is, akárcsak a volt líbiai vezetőt, Moammer Kadhafit. A felfegyverzés mögött pedig az az elképzelés állt, hogy jobb az amerikai katonák helyett másokat küldeni a csatába, mindaddig, míg a küzdelem után a nyersanyagok – elsősorban a kőolaj – fölötti kontroll a nagyhatalom kezébe kerül.

Ám a Nyugat felelőssége nem merül ki itt. Jóformán egész Afrika európai gyarmat volt az elmúlt évszázadokban. Néhány európai ország fejlettebb katonai ereje lehetővé tette, hogy hatalmas gyarmatbirodalmakat és befolyási övezeteket hozzanak létre. A megszállás után aztán az európai arrogáns felsőbb-

rendűség-tudat importálni akarta önnön civilizációját, vallva azt, hogy minden, ami Afrikában tapasztalható, az primitív és ósdi, amit – a haladás érdeké-

ben – fel kell cserélni a jobb és modernebb nyugati kultúrával. Lényegében alacsonyabb rendűnek tituláltak mindent, ami nem európai, céljuk pedig az általajkincsek és lehetőségek kiaknázása, illetve az emberek olyan (és csak olyan) szintű „civilizálása”, amely nem zavarta az urak ízlését és életformáját.

Közel-Kelet története némileg eltér ettől, de a nyugati hatalmak arroganciája itt is számottevő mértékben játszik szerepet. A tárgyalt területen élő megannyi törzset, azoknak laza szövetségét a 16. századtól kezdődően az Oszmán Birodalom tartotta viszonylagos egyensúlyban. A 20. század elejére, a Birodalom gyengülésével, valamint az arab nacionalista érzések ébredésével egy időben, a térség a bizonytalanság helyszínévé változott. A kisebb-nagyobb csoportok, szövetségek belső kulturális, vallási, történelmi és társadalmi konfliktusai nyilvánvalóvá váltak, ám mindezek ellenére a független és egységes arab államforma lehetősége némi közös frontot teremtett számukra a birodalommal szemben. E szembenállást erősítette fel az európai nagyhatalmak – elsősorban Nagy-Britannia és Franciaország, kisebb mértékben az Orosz Birodalom – expanziós törekvése, amellyel befolyást kívántak biztosítani maguknak a kőolajban gazdag területek fölött. E cél érdekében a két nyugat-európai nagyhatalom támogatta az arab felkelést a Török Birodalom ellen, megígérték a felkelőknek, hogy a konfliktus végén segítségükkel létrejön majd az egységes arab kalifátus. Ám a háttérben egészen más jellegű tárgyalások folytak.

Folytatás következő lapszámunkban.

Egy falu újjászületésének krónikája

Kopjafa-falu – avagy Bözödújfalu rendes feltámadása

ID. SZOMBATFALVI JÓZSEF

• Bözödújfalun talán ma már mindenkinek ismerős. A tóba süllyesztett falu a Ceaușescu-féle kommunista rezsim örült falurombolási tervének megvalósult, élő bizonyítéka. Pedig híressé a magyar kultúrtörténelemben nem ez tette, hanem az erdélyi reformáció utolsó hajtása, a szombatosság. A székely zsidózás – amiről sokan írtak tanulmányt, regényt, tudósítást (lásd Kohn Sámuel, Dán Róbert, Orbán Balázs, Kemény János, Bözödi György, Móricz Zsigmond, Kovács András és mások műveit, írásait) – az 1638. évi dési egyezmény fej- és vagyonvesztés terhe mellett betiltása után, mint közösségi vallásos gyakorlat, mondhatni, eltűnt Erdély földjéről, hogy aztán mint jelentős lélekszámú közösség élő hiteként bukkanjon fel 1868-ban Bözödújfaluban... Ezt követően a bözödújfalvi szombatosok többsége a zsidó hitre tér, körülmetélkednek, zsinagógát építenek, héberül tanulnak, rabbi és sakter szolgálatát kérik. 1942-ben a Magyar Igazságügyi Minisztérium rendelete menti fel őket a zsidótörvény hatálya alól, hisz székelyek, így megmenekülve az elhurcolástól többségükben az unitárius hitre térnek, s aztán az ötvenes-hatvanas években kivándorolnak Izraelbe.

E pár mondat is sugallja Bözödújfalun több száz éves egyedi történetét, az ott élők lelkeségét, szellemiségét, mely által létezhettek hat felekezet öt temploma s azok körül békés közösségi élet. Az 1568-as vallásszabadságról szóló tordai országgyűlési törvény itt nem papíron, hanem a lelkekben élt mindenkoron, a rövid ideig tartó igazi erdélyi szellemiséget mentette át a történelem viharain.

Mindezek mellett a hely, az erdélyi táj ezernyi szépségét hordozzák a dombok, erdők, források, a jól termő föld, s örök titkokat a határrészek nevei: Tilalmas, Akasztóhegy, Csillaghegy, Piritó, Kincsesgödör, Mesteralfája, Szépcseréje, Tanorok, Tatárút...

Ezt a különleges falut, ezt a csodás helyet süllyesztették tóba.

Az 1970-es és '75-ös árvizekkel kezdődött a vég. Az Erdőszentgyörgyön egyszerre tetőző megáradt Kisküküllő és a Bözödújfalun át folyó Küsmöd pataka nagy pusztítást végzett ott és a Kisküküllő völgyében. A Küsmöd vizét felfogó gát építését tervezték az Erdőszentgyörgy fölötti hegy lábához. Az első terv még megnyugtató volt – csak néhány, az iskola körüli, legmélyebben fekvő házat kell továbbköltöztetni. De a '80-as évek falurombolási tervével a marosvá-

sárhelyi és erdőszentgyörgyi vezetőknek kapóra jött a korábbi terv, úgy akartak a „nagyfőnök” kedvében járni, hogy megemelték a gát tervezett szintjét, tekintet nélkül arra, hogy ennek az egész falu áldozatául esik. Hiábavaló volt minden kérés, könyörgés, jajkiáltás, a '80-as évek végén költözni kellett. Ki ahova tudott. Felmérték és értékelték a bennvalókat, harmincezer lej volt a legtöbb, amit adtak (amikor egy Dacia gépkocsi hetvenezer lejbe került). Az öregek, hozzátartozó nélküliek az erdőszentgyörgyi gettóban, közművésítés nélküli tömbházlakásokban kaptak helyet.

Haza kell, hogy menjünk. Ahogy mindenkiben időről időre ott a vágy, bennünk is. De mi hova mehetünk haza?

1990-ben találkoztam az akkor Bécsben élő Sükösd Árpáddal. Együtt nőttünk fel, együtt jártunk iskolába, később együtt sieltünk – ekkor már csak emlékezhetünk szülőhelyünkre. Ő javasolta, hogy hívjuk össze kortársainkat. Nemsokára találkoztunk, egykori pajtások, a katolikus templom kertjében. De miért csak ennyien – legyen falutalálkozó, minden év augusztus első szombatján. És lett, de kiszorultunk a templomkertből, aztán a papilak kertjéből is, a falu határa következett, mert nőtt a víz és elborított mindent...

Sükösd Árpád 1995-ben emlékművet készíttetett a fenyves alá, ez lett azóta mindenkori találkozásunk helyszíne.

Úgy gondolom, mindenki felkapja a fejét vagy legalább homlokot ráncolva elgondolkozik a címet olvasva – mi akar ez lenni? Szokatlan szóösszetétel, hisz sokféle falut ismerünk, de kopjafa-falut nem. Most már ez is van. Ez évi találkozásunk idején, augusztus

1-jén, szombaton avattuk a bőzödújfalvi Siratófalnál, az elmúlt évben az erdőszentgyörgyi polgármesteri hivatal által bekerített területen.

Három éve született az ötlet. Hogyan és miből? Talán abból a régi álmomból, hogy jó lenne még egyszer végigjárni egykori szülőfalum utcáit úgy, mint régen, meg-megállva, beköszönve az udvarokra, megszólítva a szomszédokat, falusfeleket, hogy hogyan és miként élnek. Tudtam, nem lehet – víz alatt már csak iszap fedte rom az egykori szép falu.

De talán mégis lehet! És jött az ihlet. Faragjunk minden családi háznak egy kopjafát, s állítsuk fel a falu kicsinyített alaprajzára. Házak, templomok (katolikus, unitárius, görög katolikus, ortodox templom és a zsinagóga), iskola, óvoda, kultúrotthon helyett álljon egy-egy kopjafa, így újra bejárhatjuk az utcákat... És nemcsak: virágot is tehetünk a házuk elé, gyertyát is gyújthatunk, vagy éppen meghallgathatjuk a bánatát elsíró egykori szomszédot.

Az ötlet, az ihlet, az álom cselekvésre készítetett, és nem voltam egyedül.

Csibi Attila, Erdőszentgyörgy polgármestere új szellemet hozott nemcsak a kisváros életében, de a bőzödújfalviakhoz való viszonyulásban is. Mindenben támogatja a Bőzödújfaluiért Egyesületet (melynek elnöke a bőzödújfalvi származású Személy Dénes), így már a 2014-es találkozóra bekerítették az emlékhelyet, elkészítették az egykori unitárius harangláb hasonmását, ahol újra megszólalhattak a harangok.

Segítségükkel megvalósulhatott egykori álmom is: biztosították a kopjafák faanyagát, elvégeztették a falu utcáinak kialakítását és a kopjafák felállításának munkálatait. Székely kapu készült a bejárathoz, „Isten hozott Bőzödújfaluba” felirattal. Sükösd Árpád és Kovács Kató bőzödújfalvi kortársaim a kopjafa-faragás, -faragtatás során adódó mindennemű – és nem kevés – pénzbeli költséget fedezték.

Év elején egy felhívást tettem közzé:

Fafaragó Barátaim!

„Így váltod a múltat jelenné, hogy itt se légy és maradj...” (Kosztolányi Dezső)

Bőzödújfalvi vagyok.

Mindenki ismeri a falu tragédiáját. A víz alatt és a vízparton az egykori családi házak romjai, alapjai lassan eltűnnek a templomok maradványaival együtt.

A falu határában emlékmű készült az 1990-es évek elején: 25 éve immár minden évben családi és faluközösségi találkozóink helyszíne. A 2014-es találkozó alkalmával az egykori unitárius harangláb másában a harangok is megszólaltak e helyen.

Mit tehetnék még az emlékek megőrzésért?

Szeretnék minden családi ház emlékére egy-egy kopjafát állítani az emlékhelyen.

Hogy évről évre újra végigjárjuk kopjafától kopjafáig a falu utcáit.

Hogy méltóképp tisztelegjünk az egykor ott lakók emléke előtt – koszorúval, gyertyagyújtással.

Te is tudsz segíteni ebben, fafaragó Testvérem: lehetőség szerint egy vagy több kopjafa megfaragásával.

A templomokkal együtt 169 házszám volt. A kopjafák anyaga rendelkezésünkre áll, a munka elkezdődött, de még nem vagyunk elegenden. Hiányzol.

Jöjj, segíts, és vállalj részt a munkában!

Az egykori bőzödújfalviak hálája és Isten áldása kíséri életedet.

Még a felhívás közzététele előtt megosztottam tervemet Balázs Antal sepsiszentgyörgyi nyugdíjas tanítóval, kopjafafaragó mesterrel (ahogy ott nevezik, „kopjafadoktorral”). Jól tettem, hisz egyből húszat vállalt. Aztán egy félreértés nyomán a helyi napilapban harminc kopjafa kifaragásának vállalását tulajdonították neki. Végül még az avatás hetén is faragnia kellett egyet – ez volt a 38. darabja.

A felhívás nyomán jelentkeztek a fafaragók Szatmártól a nyáradmenti Somosdon, Nagykendén, Erdőszentgyörgyön, Csókfalván, Csíksomlyón át Sepsiszentgyörgyig, Kovásznáig, 36 helységből 64 fafaragó. A mezőkövesdiek, jászfényszaruaiak otthon, de a siklósi, szalárdi, felvidéki fafaragók a Dobos Albert által biztosított székelykeresztúri műhelyben faragták ki a kopjafákat.

Csak a faanyagot kellett a faragókhoz eljuttatni, majd a kopjafákat összeszedni – 64 kárpátmedencei faragómester csodálatos összefogásával, közmunkájával hat hónapnyi munka során elkészült a 164 kopjafa, melyekből két hét alatt – a Polgármesteri Hivatal támogatásával – ezután falu épült, és szólhattak a harangok az újjáépített haranglábban, utcáról utcára háztól házig hirdetve Isten dicsőségét.

2015. augusztus 1-jén, szombaton kopjafa-falut avattunk több százan.

Megható volt az egykori Bőzödújfalui feltámadása, mert kopjafák vagyunk egy falu felett, mit őriz a víz és a fájdalom.

Azt mondják, hogy a fecskék az elárasztás után még évekig minden tavasszal ott keringtek a tó fölött, keresve az egykori fészkeket...

Azt mondják, hogy az emberi lélek még a halál után is bejárja otthonát, mielőtt csillagporos úton az örökkévalóságba távozna.

Mi tudjuk, lelkünk sokszor ott kering a bőzödújfalvi tó fölött vagy Csillaghegy, Tilalmas, Szépcsere magasságában. De ma már nemcsak ott, hisz végigjárhatjuk újra a feltámadt falu utcáit háztól házig, templomtól templomig...

Üzen a kopjafa-falu a világnak, minden embernek: a lelkünk és a felelősség a miénk.

Úgy dolgozzunk, úgy éljünk, úgy gondolkozzunk, azzal a hittel és felelősséggel, hogy ne szülessenek kopjafa-faluk.

Középkori címer a kolozsvári püspöki rezidencián

FURU ÁRPÁD

• Az unitárius püspöki ház (Wesselényi–Biasini-ház) utcai homlokzatának legkarakteresebb eleme, mely a járókelők figyelmét önkéntelenül is felkelti, a csúcsíves középkori kapukeret. Ehhez hasonlót Kolozsváron már csak a Mátyás király szülőházán és a főtéri katolikus plébánián láthatunk. A kapu zárókövét egy 15. századi faragott kőcímer díszíti. A dőlt címerpajzs felső részén hatágú csillag, alatta kereszt, két oldalán egy-egy betű: S és T áll. Bár több kutató próbálta a kérdést tisztázni, a címer és a ház egykori tulajdonosának kilétét továbbra is homály fedi.

Faragott kőcímer a püspöki rezidencia kapuján – A szerző felvételei

Ugyanez a címer látható a kolozsvári Szent Mihály-templomban is, itt a déli mellékhajó falát díszíti. A feltehetően boltzáró kőnek szánt, faragott heraldikus emlék pajzsát, hasonlóan a templom nyugati portálján ábrázolt, a 15. század derekáról származó uralkodói címerekhez, itt négykaréjos gótikus keretezés öleli körül, a monogram betűi jobban olvashatóak és a pajzs felső felében található.

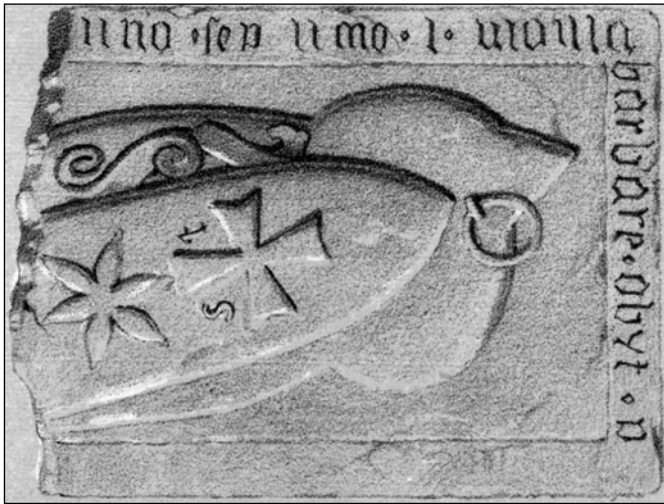
Címertani szempontból a két ábrázolás között egyetlen különbséget vehetünk csupán észre: a csillag ezen a változaton nem szabályos hatágú, hanem egy hegyes, enyhén szabálytalan ötágú faragvány. A pajzs alsó oldalán helyet kapó kereszt szárjai itt hangsúlyosabban kettéágaznak, ezért formáját többen egy máltai kereszttel, azaz a Jeruzsálemi Szent János (újkori nevén Máltai, illetve Johannita) Lovagrend által is használt jelképpel rokonították. (Megjegyezzük, hogy ez a díszítési mód a korra jellemző volt, a Szent Mihály-templom nyugati portálján látható Magyarország címer kettős keresztjének szárjai is kétfelé ágaznak.)

A máltai kereszttel való hasonlóság miatt Jakab Elek a címer tulajdonosában a Szent János ispotályos rendhez, vagy akár a Német Lovagrendhez tartozó tehető polgárt vagy lovagot vélt felfedezni. Felvetését egy harmadik címerábrázolás, mi több, a címertulajdonos földi nyughelyének felbukkanása tette még hihetőbbé. Jakab Elek a *Kolozsvár története világosító rajzai* című, 1870-ben írt művének 8. tábláján közölte egy töredékes sírkőlap rajzát is, melyet a Szent Mihály-templom múlt századi helyreállításakor találtak ennek eredeti padlójában. A kőlap gótikus felirattal keretezett alsó részén egészen látható a fentebb leírt, azonos heraldikai motívumokkal díszített harci pajzs. A kőre gr. Eszterházy János hívta fel Jakab Elek figyelmét, aki az 1870-ben írt *Kolozsvár története* című monumentális munkájának első kötetében beszámolt arról, hogy „a kő az északi mellékhajó apsis talaja s a kápolnanyílás küszöbe alatt találtatott; [a sírban] a koponya és lábszárcsontok még elég épek voltak, egy párna az első érintésre szétfoszlott, koporsónak nyoma sem látszott, feliratának csak része maradt fenn.” (291–292. oldal) A feliratot töredékes volta miatt nem sikerült teljesen megfejteni, talán következtetni lehet az elhalálzás napjára, december 3-ára és az évszázadra (15.), de az év nem azonosítható. A kő a templom helyreállításakor ideiglenesen el lett mozdítva, de feltehetően lefordítva, vagy lefedve ma is a Szent Mihály-templom padozatának része.

Jakab Elek gondolatmenetével egyetértve mindenképpen kapcsolatot látunk a három címer között. Nem zárható ki, hogy a Magyar utcában tekintélyes építkezésekbe kezdő, egy korábbi épületet átalakító és bővítő méltóság vagy ennek rokona feltehetően a

A címer változata a kolozsvári Szent Mihály-templom déli mellékhajóján

Címeres sírkőlap a kolozsvári Szent Mihály-templomban

Szent Mihály-templom építésére is jelentős adományokat tett, és a 15. században a templom egyik kapornájában az oltár közelében, tehát csak fontos személyiségek számára elérhető helyre temetkezett.

A címerben látható jelképek közül a hatágú csillag a középkorban meglehetősen elterjedt volt, több nemesi család címerében is feltűnik. Ezek között említhetjük az erdélyi vajdát is adó Szentgyörgyi-Bazini családot is, ahol a csillag központi heraldikai elemként látható. Akárcsak a püspöki házon látható címerben, ennél a változatnál is a csillag enyhén dőlt, a felső ág egyik oldaléle és nem tengelye igazodik a függőleges vonalhoz.

A máltai keresztrel történő ilyen formájú együttes használatra tökéletes analógiát még nem ismerünk. Hasonló, ám nem teljességgel azonos a Csehországban ismertté vált betegápolással foglalkozó ispotályos rend, a Vörös Csillagos Keresztes Lovagok címere, melynél a csillag a kereszt alatt, ennek alsó szárának tengelyében található. Itt a csillag Albertus Sternberg, a rend 13. századi nagymesterének családi címeréből került át a lovagrend pajzsára. A hasonlóságra már 1920-ban Sándor Imre (*Kolozsvár címeres emlékei* (1377–1707), Kolozsvár, 1920, 17–21.), majd 1933-ban Orient Gyula (*Szerzetes- és orvospapok kórházainak és gyógyszerházainak keletkezése Erdélyben*, EME Orvostudományi Szakosztályának Közleményei, 1933, 115.) is felhívta a figyelmet. A szerzők azonban nem vették figyelembe azt a körülményt, hogy a rend a címer máltai, azaz horgonykeresztes változatát csak a 18. századtól használta, korábban a kereszt alsó szára jelentősen hosszabb volt, és erre függesztették a vörös csillagot. Azt is megjegyezzük, hogy a rendet hivatalosan Magyarországra csak a 18. században fogadták be.

Sándor Imre meggyőzően cáfolta azokat a bizonyítékokat, amelyeket Jakab Elek a Szent János és a Német Lovagrend kolozsvári jelenlétével kapcsolatosan felsorakoztatott. Habár írott források kétségtelenül igazolják, hogy Kolozsváron a 13–14. század fordulóján kezdetben egy, majd több ispotály is fogadott betegeket, sőt a Szent János lovagrend erdélyi tulajdonbirtokairól is maradtak fenn szórványos adatok, a keresztes lovagok kolozsvári tevékenységére e címert magunk sem tarthatjuk elégséges bizonyítéknak.

A püspöki ház címerén látható monogram Lupescu Radu szerint egyházi személyre utalhat, ugyanis a nemesi heraldikában betűket ekkor nem használtak. Ő hívja fel figyelmünket arra is, hogy nevének kezdőbetűit tartalmazó címert adományozott 1453-ban Schleynig Gergely plébánosnak V. László. A G és S betűk között kaputoronyhoz láncolt oroszánt ábrázoló pajzs a plébánia épületében, monogram nélküli változatban a templom egyik boltozati zárókövében látható (Lupescu Radu: *A kolozsvári Szent Mihály-plébánia-templom nyugati kapuja*, in: Középkori egyházi építészet Erdélyben. Konferenciakötet, V. Szatmárnémeti, 2012, 188.).

További érdekesség, hogy a XIX. század végén az épületet megvásároló Biasiniak a kapu címerábrázolásáról ismert hatágú csillagot családi jelképként használták. Ábrázolása feltűnik a püspöki rezidencia egyik emeleti díszkályháján, a függőfolyosó fa konzoljain és a Házsongárdi temetőben található Biasini sírkert kovácsoltvas kerítésén is. Természetesen a szinte teljes névazonosság a felvidéki származású és rég kihalt Szentgyörgyi-Baziniak és az észak-olaszországi eredetű Biasiniak között csupán véletlen egybeesés, ám nem tudhatjuk, hogy vajon az erdélyi társadalmi beágyazottságot és megbecsülést kereső és elnyerő, a magyar kisnemesség köréből házasodó Biasiniak e névazonosságra is alapozva dönthettek-e a hatágú csillag heraldikai használata mellett.

Mint láthatjuk, a püspöki házon is látható címer tulajdonosának kérdésében továbbra is csak találgatásokba bocsátkozhatunk. Bár kétségtelenül vonzó hipotézis kapcsolatot keresni a címer tulajdonosa és valamelyik Erdélyben is működő keresztes lovagrend között, és nem vitás, hogy ahogy korábban, a jövőben is születnek majd romantikus elméletek, a tudományosság nézőpontjából csupán az új forrásanyag felbukkanásában reménykedhetünk.

Országcímer a kolozsvári Szent Mihály-templom nyugati portálján

Menekülők Istene – menekülő Isten

JAKABHÁZI BÉLA BOTOND

„Bizony mondom nektek, amit a legkisebbek valamelyikével nem tettetek, velem nem tettétek!” (Mt 25,45b)

• A teljes keresztény szentírásban egyetlen hely létezik, ahol egymás után négyszer fordul elő a szövegben egy tanítás, követendő utasítás, és egyben figyelmeztetés. A zsidó iratokban is gyakran találkozunk ismétlésekkel, a kiemelten jelentős valláserkölcsei, a társadalmi békét és méltányosságot támogató előírások is gyakran ismétlődnek. Az ismétlés az üzenet fontosságára hívja fel a figyelmet, de egy kijelentésnek a négyszeri előfordulása egyetlen oldalon egyedülálló, ezen túlmenően meglepő. Mintha azt üzenné, hogy ha a teljes Szentírásból mást nem is jegyzünk meg, ez semmiképp sem kerülheti el a figyelmünket. Elképzelhető, és én is úgy gondolom, hogy nem szerkesztői túlkapásnak vagyunk tanúi, amikor Máté evangéliuma 25,34–46-ot olvassuk, hanem az evangélium központi üzenetének a gyakorlatias, konkrét megfogalmazása: Jézus a szeretet kettős parancsolatának konkrét megnyilvánulási formáját hagyja ránk, félre nem érthető módon, sürgetően és számonkérően. A négyszeri ismétléssel (kétszer állító, kétszer pedig tagadó formában) mintha azt üzenné: ha mást nem is tartottál fontosnak a tanításomból, legalább ezt vedd komolyan, és ennek tükrében tedd mérlegre tanítványi, végső soron pedig keresztényi minőséged.

Talán meglepő, hogy Jézus legfontosabb üzenetében (és az első század vége felé az evangéliumot szerkesztő őskeresztények szempontjából is) az, amit mi napjainkban vallásosnak vagy akár spirituálisnak neveznénk, teljes mértékben hiányzik. Ehelyett egy hétköznapi egyszerű magatartást és cselekvést állít középpontba. Eszerint a tanítványiség és a keresztény életmód legfontosabb jellemzője még véletlenül sem az imádkozás, istentisztelet, templomi rituálék stb., hanem az emberi szolidaritás mindennapi megnyilvánulása: enni adni az éhezőknek, inni adni a szomjazóknak, befogadni az idegent, felruházni a ruhátlan, meglátogatni a beteget, fölkeresni a rabságban levőt. De ez a mindennapi jelenleg nagyon is rendkívüli. Jézus a törődést és szeretetet, egymásra való odafigyelést és támogatást kiterjeszti főleg azokra, akik amúgy a társadalom vesztesei. Azokra, akik senkinek nem kellene, akiknek a támogatása és segítése csupán költségekkel jár úgy az egyén, mint a közösségek számára. Teszi mindezt abból a meggyőződésből, hogy a legkisebbek, azaz a társadalom értéktelenjei és nincstelenjei is a Gondviselő megnyilvánulásai. Jól ismerték ezt a lelki beállítódást a kereszténység első három évszázadában hitbéli elődeink, akik tudatában voltak annak, hogy a dicsőséges isteni

megtestesülés istállóban, szegény paraszti környezetben is bekövetkezhetett. Nem csupán azok támogatására és befogadására hív Jézus, akik rokonaink, ismerőseink, akikkel egyetértünk, vagy egy nyelvet beszélünk. Az idegen az, aki más, mint mi. Az idegen más nyelvet beszél, más vallású, esetleg más a bőrszíne, nem tudja, ki volt Petőfi, Arany vagy Márai. Más iskolába járt, más dalokon nevelkedett. Az idegen ijesztő, mert mindarról, amit mi természetesnek és magától érthetőnek tartunk, kiderülhet, hogy a mi csoportunk, nemzetünk vagy kultúránk szempontjából érvényes csupán. Az idegen próbára teszi türelmünket, és arra kényszerít, hogy más szempontból tekintsünk önmagunkra is. Az idegen fenyegető – évmilliók evolúciónk során azok a zsigeri reakciók, amelyek az ismeretlent a veszéllyel tették egyenlővé, végső soron a túlélési esélyeinket növelték. Jézus éppen ezeknek az idegeneknek a befogadását kéri tőlünk, azokat, akiket nem hívtunk, akikre nem vágytunk, akiktől félünk, akik ismeretlenek. Vajon hajlandóak lennénk-e az evangélium szellemében akár csak kismértékben csökkenteni életszínvonalunkat azért, hogy idegeneknek legyünk segítségére? És mindezt feltétel nélkül. A válasz a mi társadalmunkban, az egyházak hallgatása és a politikusok szónoklatai következtében is egy határozott nem.

Az arab tavasznak nevezett, diktátorok ellen forradalmakban megnyilvánuló mozgalmak, melyek számos arab országon végigsöpörtek, talán egy-két kivétellel, rosszul folytatódtak, és tragikusan értek véget. Líbia, Szíria, Jemen polgárháború áldozatává vált, emberek millió váltak aránylag jómódban élő, de elnyomott polgárokból menekültekké. Családok ezrei gyászolnak, jövő nélküli fiatalok ragadnak fegyvert, és aki teheti, menekül, fut, lebombázott házaik és tönkretett életük színhelyéről egy jobb életet ígérő helyre, legtöbbször Európába. A menekülőkkel együtt a bevándorló, jobb megélhetésre vágyó afgánok, irakiak is igyekeznek az új Ígéretföldre, Európába. Az elmúlt évben vált nyilvánvalóvá, hogy a menekültáradat egyre nő, kontinensünk nem képes, de inkább nem hajlandó komoly erőforrásokat áldozni a menekültek segítségére. Talán csak annyit, amennyi a helyi gazdaságot és állami kincstárt nem terheli túl.

A menekültek áradatának Európájában vajon nekünk, magyaroknak, milyen szerep jutott, pontosabban fogalmazva: milyen szerepet vállaltunk magunkra? És mi a több mint ezer éves magyar kereszténységünk által feltételezhetően az együttérzés, segítőkészség, nagylelkűség, felebaráti szeretet irányában fejlődő társadalmunk válasza? A válasz a csend, Erdélyben, Magyarországon pedig kerítésépítés és sze-

kértábor-mentalitás zászlóra tűzése, mégpedig a nemzeti identitás megőrzése, életmódunk megvédése nevében. A menekültek fenyegetik életmódunkat, és – paradox és restellnivaló módon – a kereszténységüket, magyarságukat és európaiságukat féltők úgy próbálják megőrizni értékeiket, hogy elárulják azokat. Jézus követése nem fér össze sem a nacionalizmussal,

sem az idegengyűlölettel, sem az önmagunkba forduló bezárkózással. Még akkor sem, ha felborítja mindennapi életünket és kényelmünket. Ilyen fájdalmas lehet a jézusi tanításnak való megfelelés. Ilyen nagy ára van annak a felismerésnek, hogy: „...amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettetek.” (Mt 25,40b).

II. Küküllő Köri Unitáriusok Találkozója

A magyarsárosi egyházközség vezetősége és Jenei László Csaba lelkészünk a Küküllő körben 2015. július 25-én találkozóra hívta a 12 egyházközség tagjait.

Ravaszlyuk a falu közelében levő domb tetején húzódó tisztás két oldalt fákkal szegélyezve. A hely csalogató kirándulásra, ünneplésre; színpad, sátor elhelyezésére alkalmas, valamint az itt főzött gulyás feletébb ízletes. Ha nagy a hőség, enyhülést adnak a fák árnyékai.

A jeles napra idejében elkezdődött a készülődés. Szentgyörgyi Sándor esperes úr is részt vett a helyi keblbi tanács ülésén, biztatva a vezetőséget, hogy a kör is nyújt támogatást.

Balázs József gondnok úr odaadással gondoskodott a sátorról, a színpad elkészítéséről, asztalokról és ülőalkalmatosságokról, valamint megfelelő higiéniai körülményekről.

Az egyházkör rendezvénye alkalmat kínál az unitáriusok hitben való megerősödésére, gyülekezeti értékeink felmutatására, találkozásra, ismerkedésre, szórakozásra, nemkülönben gasztronómiai megmértetésre.

Július 24-én pénteken délután kezdődött a gyülekezés az ifjúsági egyesület találkozóival: a programokat ők szervezték, a nőszövetség vállalta az étkeztetésüket.

25-én reggel 7 órától a helyi egyházi vezetőség, szervezők és segítők igyekeztek mindent kiszállítani, elrendezni, hogy zökkenőmentes legyen a vendégfogadás. A nőszövetség asszonyai kiállítás készítették egy sátorban a falu régi szőtteseiből, varrottasaiból, igazolva, hogy régen is szorgos, szépet kedvelő nők éltek itt.

A meghívottak elég pontosan érkeztek: Désfalva, Harangláb, Dicsőszentmárton, Küküllődombó, Ádamos, Medgyes unitáriusai mellett örömmünkre szolgált, hogy Küküllőszéplakról református felekezetűek is jöttek. Az érkezők arca felderült az ismerősök látán, s az újakat nagy szeretettel fogadták a háziak.

Helyi lelkészünk, Jenei László Csaba 10 órakor mikrofon elé lépett, üdvözlő beszédében kiemelte a nap jelentőségét, melyet a találkozások felemelő öröme tesz különlegessé. Czerán József köri felügyelő

gondnok – a falu szülöttje – szívélyesen üdvözölte a vendégeket. Aldea Ioan polgármester beszédében meglegedésének adott hangot a rendezvény megszervezéséért, mely kellemes órákat nyújt az érkezőknek és a vendégfogadóknak egyaránt.

A szabadtéri istentiszteletet Nagy Endre dicsőszentmártoni lelkész tartotta, aki emlékeket idézett, hisz 16 évig szolgált Magyarsároson. Az énekvezéretendőket Dezső Margit Hajnalka látta el.

Az üdvözlő beszédek és istentisztelet után meggyűltak a tüzek az üstök alatt. A résztvevők csoportosan sürgölődtek a tűz körül, lelkesen készülve a megmértetésre. Három üstben készült a sárosiak gulyása. Szorgoskodtak a medgyesi, dicsőszentmártoni, küküllődombói, küküllőszéplaki versenyzők is a jó díjazásért. A bíráló bizottság tagjai ellenőrizték az étel ízgazdagságát, de a terítést is figyelembe vették. Különdíjat Küküllőszéplaknak ítéltek. I. helyezést kapott Magyarsáros, a II. díj Küküllődombót és Dicsőszentmártont illetve, a III. díjat Medgyes kapta.

Az esemény hagyományörző jellegét igazolta a népdalénekesnő, Varró Bodóczy Ilona szereplése. Az alkalmi műsort két szavaltat gazdagította Gábor Krisztina és Székely Pál előadásában, majd a vezetőség emléklapokat osztott a megjelent egyházközségeknek.

Köszönjük a jó Isten gondviselését, hogy ragyogó idő vigyázta a találkozó minden pillanatát. Áldja meg Istenünk mindazok életét, akik segítettek a II. Egyházköri Találkozó szervezésében!

UDVARI MARGIT

HITFORRÁS

Hálaadással a váratlan ajándékokért

SZÉKELY KINGA RÉKA

Minden ősszel eszembe jutnak az 1980-as évek iskolakezdései. Nyolc éven át ősszel néhány hetet kinn dolgoztunk a mezőkön. Nem idegenkedtem ettől a fajta időtöltéstől, úgy gondoltam, hogy a kétkezi munka csak jót tehet, és különben is szerettem új helyeket látni, új embereket megismerni, még akkor is, ha az új helyek csak új pityókaföldek, az új emberek pedig ellenséges pártaktivisták voltak. Ezek a kötelező ingyenmunkákon mindig történt valami váratlan jó velem. Persze, én magam is kerestem a jó dolgokat, igyekeztem alkalmat keríteni arra, hogy megismerkedjem a helyi emberekkel, a helyi élettel is.

Azon a napon, amire most emlékezem, egy kalotaszegi tájra húzott ki minket a dohogó vonat. Lágyan, selymesen fújta a szél, és a sárga levelek összefüggő sárga selyemtakaróként borították a dombokat. A kukoricatábla érett, hatalmas csövei roppantak, ahogy a fiatalok letörték őket. *Tartsd a ritmust*, kiabálta a munkafelügyelő románul. Csak hogy ne feledjük el, melyik országban élünk. Rendszerint az iskola mesterei, mérnökemberek voltak a csapatvezetők, nekik kellett bemutatnunk a normát.

Ezek a jó mesterek megkértek engem és a barátnőmet, hogy észrevétlenül lopózzunk be a faluba, keressük meg a kocsmát, vegyünk egy üveg pálinkát, vagy ha nincs, szerezzünk valamelyik falubelitől. Legyünk óvatosak, és semmi esetre se engedjük magunkat elkapni, de ha mégis, akkor mondjuk azt, hogy magunktól mentünk.

A faluba könnyen beértünk, senki sem figyelt ránk. A kocsmába volt zárva, próbálgattuk a házak kapuit, azok többsége is be volt zárva. A kilincselés rendjén felfigyeltünk arra, hogy a legtöbb fából ké-

szült kapura ugyanaz a mondat van írva: *Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk? Felkaptuk a fejünket, nézzed, ott is ezt írja, mindenhol ezt írja.* Úgy tűnt, egy tündérvilágba értünk. Addigi életünk nagybetűs mondatai, legalábbis ami a nyilvánosságot illette, mindig az uralkodó rendszerről és a Vezérről szóltak. Minden tankönyvünk első oldaláról ő mosolygott ránk, minden iskolai ünnepélyünkön az ő hatalmas képe alatt tapsoltunk, azt sulykolták belénk, hogy ő a kezdet és a vég, még az életünket is neki és a pártnak köszönhetjük. Mint ahogy a ragyogó csillagok utat mutatnak a sötét éjszakában, úgy mutatott nekünk is biztonságos utat a hirtelen jött felismerés: *ezek szerint van valaki, aki még a vezérnél is nagyobb, erősebb.* Azok az emberek, akik az ilyen kapuk mögött laknak, másnak hisznek, másban reménykednek. Amikor az Újszövetség könyveit kezdtem olvasni, megtudtam, ezt a mondatot Pál apostol írta a rómaiaknak. Biztatta őket, lelkesítette őket, talán a mi akkori vezérünkénél is nagyobb vezér haragja, gyűlölete ellenére. (Róm 8, 31)

Két dolgot tanultam meg azon a napon: A hívő ember bátorságot is nyer hite által; a legáldatlanabb helyzetekben is megjelenik Isten segítsége, útbaigazítása.

A pálinkát, későre ugyan, de valahogy beszereztük. Még a normánkat is teljesítettük, persze segítséggel. Azon a napon úgy éreztük, hogy egy hatalmas kéz felemel minket, és behelyez a bizakodás és a bátorság tengerébe. Mi pedig csak szívtuk magunkba az isteni szeretetből táplálkozó hitet. *Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?* Én azokról a kapukról tanultam meg ezt a csodálatos evangéliumi mondatot.

Minden ősszel abban reménykedem, hogy amikor eljön a hála-

adás napja, teljes örömmel tudom mondani, hogy Isten az én oldalamon – is – van, nem lehet semmi olyan erő, ami legyőzhetne.

A történelmi korok változnak, a diktatúrákat rendszerint egy szabadabb társadalmi berendezkedés követi. Azonban a szabadságnak is megvannak a csapdái, és éppen olyan veszélyesek tudnak lenni, mint a diktatúrák kényszerítő erői.

Ma nem egy örült vezér tartja félelemben a szíveket, hanem egy vezérelv, mely azt hajtogatja, hogy minden, mindenki eladható és megvehető. E vezérelv mögé bújnak a véreskezű diktátorok, álarcuk az üzletember és a politikus, vágyuk azonos: rabszolgasorba terelni mindenkit, akit lehet.

Isten azonban azoknak az oldalon van, akik hiszik, hogy az ember Isten gyermeke. Isten a te oldaladon is ott van, ha hiszel Benne, és ha ki tudod mutatni háládat azokért az ajándékokért, melyeket Tőle kaptál. Őszi hálaadás ünnepe újabb lehetőség arra, hogy Isten és az élet iránti háládat kimutasd. Számláld össze mindazokat az ajándékokat, melyeket Tőle kaptál, melyekért nem dolgoztál meg, melyeket az élet legváratlanabb helyzeteiben tárt fel előtted Istened.

Visszagondolva arra az őszi napra, boldogan mondhatom, hogy a helyzet hátrányai ellenére (ingyen munka, megaláztatás, kihasználás) Isten ráirányította szememet az élethelyzet ajándékára is. Ott és akkor tanultam meg, hogy az Istenbe vetett hit bátorrá és hálássá tesz.

A hulló levelek suttogásában, a hosszabbodó éjszakák oltalmában számláld össze az Istentől kapott váratlan ajándékokat. Ne légy farkar a szavakkal, amikor a jó Isten és a szeretteid iránti háládat mondatokba öntöd.

Számúzni mindent, ami nem élet...

CZIRE SZABOLCS

Legendás unitárius táborok – bevezetésként

Miért állnak az unitárius táborok a legjobb táborok hírében? – kérdezte az M1-es riportere. Mi szerény választ adtunk, ahogy az illik. Bármerre indulunk, mindenütt unitárius táborok vannak, folytatta. Ezt pedig már nem lehetett nem elismerni: egyetlen nyáron nagyjából 30 egyházi táborunk van, mintegy 2000 résztvevővel. Új társadalmi helyzetben újfajta nevelés, emberformálás. Pár éve még építőtelephez hasonított egyházunk, gombamód szaporodtak és szépültek az épületek. Ma leginkább egyetlen hatalmas táborra hasonlít, hatvanötezer táborlakóval...

Aztán beszélgettünk róla egymás között is: miért is legendásak ezek az egyetemes táborok? Talán, mert mögöttünk áll egy olyan egyház, amely minden sejtjében élettel telített, amely hisz az ember eredendő jóságában, nevelési eszménye és gyakorlata ennek a jóságnak a kimunkálása; és mögöttünk áll egy olyan egyházvezetés, amely nyitott az új kezdeményezésekre, támogató mindenben, amiben valakinek a hitét izzani látja. Márpedig a mi táborszervezői-vezetői hitünk benne izzik ebben. Így tudjuk évről évre kreativitásunkat szabadon latba vetni, legjobb elképzeléseinknek megújuló formát és tartalmat találni.

Jól esett a kérdés, de mi nem gondoljuk, hogy másoknál jobbak vagyunk, csak azt, hogy megpróbálunk annyira jók lenni, amennyire lehetünk. Amikor elég lenne kevesebb, azzal nem elégszünk meg. Érvényes ez a táborok minden vonatkozására. A programot a legapróbb részletekig végiggondoljuk, a gyerekek lefekvése után kiértékeljük a napot, megtervezzük a másnapot. A felhalmozódó tapasztalatnak nem engedjük, hogy a pillanat frissességéből elvegyen, tervszerűség és improvizálás együtt adja művészetünket. Teljes szívvel vagyunk a gyerekek között, vagyunk értük megannyi szerepben, de eszméink köntöse sosem kopik meg vállunkon. Minden évben van bőven „történelmi pillanat”, új projekt, a cselekmény gyakran kanyarog az „ilyen még sosem volt” útjaira. És az étel! Megérne egy külön tanulmányt! Gyerekbarát és minőség – ezek a kulcsszavak. Ami nem arat osztatlan sikert, azt már cseréljük is. Az ár és a munka nem szerepelnek a szótárunkban. Három kiváló szakácsnőnk mellé mindig készek vagyunk odaállni, ha éppen öt-száz csirkeszárnyat vagy sajtot panírozunk, bolognai spagettit főzünk (darált húsból, rendszeren tört paradicsommal és bazsalikommal, nem konzervből), ha hat kosárnyi lapótyát szolgálunk fel, vagy ha éppen szerderéknyi kukoricát pattogatunk a plafontévé mel-

lé. Aki főzött kamaszoknak, az tudja, hogy övék a leg-hálásabb száj: őszinte és kegyetlen. Egyszerűen hozzá sem nyúlnak, ha valami nem ízlik; de öröm nézni, ahogy a sok valamit szempillantás alatt eltűntetik, ha kedvükre való.

Ott vannak a táborvezetők: tucatnyi, eszmétől, életének értelmet kereső vágytól áthatott fiatal minden táborban, többségük teológus, akik legalább annyit változnak egy hét alatt, mint kezük alatt a gyerekek. Hadd fogalmazzak teológiai tanárként: nevelői munkám célja lelkészek kinevelése, olyan lelkészeké, akik az emberek között úgy tudnak jelen lenni, hogy ezáltal az emberek élete megváltozik. A táborokban másként ismerzik meg a lelkésznevelő, mint a teológia padjaiban. Itt elmélet és gyakorlat együtt áll. Itt a megbízhatóság, a kitartás, az emberség, az üzenetet megjeleníteni tudó képesség valós élethelyzetben gyakorlódik és méretik meg. Úgy tanulni, hogy közben másokkal is jót tenni – kevés eszményibb dolgot tudok elképzelni. Látszólag mi tanítunk, de egy pillanatra sem feledem: a jelentkezők roppant szívességet tesznek nekünk azzal, hogy alkalmat adnak számunkra erre a fajta lelkesi nevelődésre, szakmai gyakorlásra.

Ezek mind a legenda részei. A lényeg, hogy a legenda folytatódik, hála legyen érte! Most pedig essék szó a legextrémebb táborunk idejélményeiről.

A III. „Via Unitariana” Gyalogló Tábor

A 16 év felettieknek hirdetett tábor az idén a Kárpátok gerincét és Erdővidéket ígérte az utazás külső helyszíneként, a szívet és tudatot belsőként. Mi tagadás, ez egy olyan tábor, ami könnyen megváltoztatja az embert. Örömmel tölt el, hogy a legváltozatosabb demográfiai mutatójú jelentkezők osztoztak velünk ezen az úton, 44-en, és büszkék vagyunk, hogy évről évre lelkész kollégák is eljönnek. Ne akarjunk változást, amit nem magunkon kezdünk el, és olyasmit kínáljunk, amit magunkra nézve is vonzóknak tartunk!

Csíkszereda

Számúzni mindent, ami nem élet – Thoreau szavaival indultunk Csíkszeredából, és ezekkel érkeztünk Olthévízre. Számúzni a kényelem igényét, a napi rutint, a lenni kárára úzótt cselekvési kényszert, hogy újratanuljunk a lassú, reflektáló létet, újratanuljunk a látást, a járást, az ismerősen ismeretlen szülőföldet. Újratanuljunk a Via Unitarianát, az unitárius ösvényt.

Bárcsak méltónak találna az Út minket arra, hogy járassunk rajta! Ennek a tiszteletnek és alázatos félelemnek a szellemében gyülekeztünk Csíkszeredában az új templom udvarán. A tavalyról visszatért ismerősök közé nagy számban új arcok vegyültek. Házigazdai szeretet, étel és ital mellett haladtunk végig a szellemi mestereink intelmein, majd a tudnivalókon, a szabályzat pontjain. Bevezetést nyertünk a Szent Lődörgés tudományába, amit aztán egész héten át gyakorolhattunk, hogy majd kitartson egy életre. Emlékeztettük magunkat, hogy sokan jöttek nagyobb fogadalmakkal, mély elhatározásokkal, és legyünk erre tekintettel.

Büdös-fürdő

Első szálláshelyünkre, a csíkszentimrei Büdös-fürdőre szürkületre érkeztünk. Már magunk mögött volt 20 km meredek kapaszkodókkal tűzdelt megpróbáló út. Főszakácsunk, Márkos Hunor csirkepaprikással és salátával várt. Tökéletes pillanat volt az Út lényegének megértésére. A vacsora épp elkészült, amikor eleredt az eső. A közbirtokosságtól bérelt terület fedett színpadára húzódtunk. Pár napja még tiszta volt, most ménes látogatásának természetes nyomait kellett feltakarítani. Beállt az eső, hűvös szél mozgatta a suhogó

fenyőket, ágyhelyet kellett találni a huzatos cemen-ten. De a résztvevők lelkülete máris a Via-üzemmódra kapcsolt: derűs volt, mint aki tudja, hogy minden változás csak a kényelmi zónán kívül történik, és ezért minél nehezebb, annál jobb. Két jelszavunkat rejtettem az előbbi mondatba, de azért a helyzetnek megvolt a maga drámaisága. Páran egy közeli vendégházba húzódtak be, a többiek gyertyás gitározás-éneklés után a vékony izolíron kerestek meleget a viharos éjszakában.

A csattogó viharos eget néztem, a bespriccelő esőben alvó feleimet, és lelkiismeretem gyötört: felelőtlennek éreztem magam. Kitalálok valamit, és magammal rántom azokat, akik hisznek bennem, hogy aztán ilyen körülmények között találják magukat. (Mindez romantikus, fűben alvó, égi sátorban eltöltött éjszakának volt megálmodva, még meg is kaszáltattuk a területet.) Gyötört a tudat, hogy holnap reggel a Kárpátok gerincére kellene felkapaszkodni, és

azon a 30 km-nél távolabbi Uzonkafürdőre érkezni. Túl balesetveszélyes. Az okostelefon helyi időjárás-előrejelzése 90%-os esőt mondott. Mi legyen most? Szerezzünk kocsikat, hordjuk vissza az embereket Csíkba, mondjuk le a tábor? Vigyük előre Uzonkafürdőre? Egyáltalán: hol reggelizünk, min készítsük elő, hova húzódnunk be, ha reggel is így csorog? Hajnalig minden forgatókönyvet végiggondoltam. Aztán eszembe jutott, hogy pár éve Tordátfalván is el tudtam engedni az éjszakai eső miatti aggodást, a tudatot, hogy nem felelhetek mindenért. Felkacsintottam hát az égbe, és félhangosan ezt mondtam: Elkelve valami csoda! (Másnap kiderült, hogy többen is hallották.) Azzal elszenderültem. Arra ébredtem, hogy viharos szél fújja át a vizet a színpadon, és ahogy felriasztottam mindenkit, hogy szárazba húzódjanak, azonnal elállt az eső. Pompásan megreggeliztünk, és kilenckor már úton voltunk olyan lelkesedéssel, amilyent csak a jákóbi tusakodást átélt lélek tud produkálni. Unitárius vagyok, nem gondolom, hogy Isten értünk tartotta volna a felhőket, de nem ítélem el, akit a látvány erről győzött meg. Nehéz égi küzdelem volt, az összefüggő felhőréteg fél napon át nagy sebességgel száguldott felettünk. A gerinc fele haladva szó szerint felhőkarcolók voltunk. De minden előrejelzés ellenére egyetlen csepp sem esett ránk egész áldott nap! Sőt az ebédlőhelyet kínáló kis pompás rétre érve már napsugárba öltöztünk. Jó élet ez, mondogattuk egymásnak, jó élet ez! És akkor még nem is tudtuk, hogy utunk hátralevő részét számóca, áfonya és sok-sok pirosuló málnabokor övezi.

Uzonkafürdő

Uzonkafürdőn a Gyerő család bocsátotta rendelkezésünkre nyaralóját. Csodálatos esténk volt, szárnyalt a szellem és szárnyalt a dal, miután határait feszegető testünket hideg borvizes medencében kiáztattuk, és a pörköltet meg salátát elfogyasztottuk. Már fel sem tűnt, hogy nincs ágy, és nem egyenes a telek, jó sok balzsamot az ízületekre, örömet a lélekbe, és a test

tudja a többit. Reggel már napsütésben indultunk. És már végleg tudtuk, hogy az idei csapat egészen kivételes! Gyönyörű az Uzonkafürdő körüli táj, látni kell. És végig kell menni a Baróti-hegységen, hosszan a gerincen, úgyhogy mindkét kezünk felől kísérjenek a hegyek, és elhiggyük, hogy az ég épp ott találkozik a földdel, ahol járunk. Ezt a napot nem adnám semmiért! Nem adnám az utat, és nem adnám az érkezést.

Árkos

Árkosra érkezni Bíró Attila lelkészhez olyan volt, mintha hazaérkeztünk volna. Büszkék voltunk, hogy ezek vagyunk mi: ez a szeretet, ez az alázatos jóság, ez a rendezett egyházi környezet. Ünnepi vacsorát sütötünk grillen, Györgyilyés Izolda szülei fánkot hoztak Kőkösből, és Barabás Áron fiatal helyi keblitanácsos

több láda hideg italt ajándékozott nekünk. Még vannak ilyen emberek, még él ez a kultúra! Ezek után emelkedett lélekkel gyűltünk össze a templomba, hogy Molnár Imola és a zenészek vezetésével a tábor szellemi részét elmélyítsük. Ezekről a pillanatokról nem lehet írni...

Nagyajta

Úgy döntöttünk, hogy Nagyajtára nem Sugásfürdő irányában megyünk, hanem közvetlenül a Vadason, hogy a már 80 km-nél is többet megtett lábakat pár kilométerrel kíméljük. A Vadas-tetőn jó volt látni, hogy a még köröspataki lelkészességem idején első ízben megszervezett Vadasi Unitárius Találkozó helyén ma már méltó faragott kapu és emlékoszlop áll. Ebédszünetre jobb hely nem is kínálkozhatott volna. Ajtán újra mellénk szegődött az eső, de ez nem akadályozott sem a tábor-tűzben, sem az esti templomozásban, sőt egyeseket még a kint alvásban sem. A vacsora mellé a nagy kosár fánkot most Barta-Pál Aba családja hozta Bölnönből.

Reggel látszott, hogy most nem lehet megúszni az égi vizet. De ez már nem számított. Most már nem. Elővet-tük a poncsókat, és indulás előtt háromszor elénekel-tük Váci megzenésített versét: „Felhő, felhő, szétszórt álom, / Száll a tűnő láthatáron, / Megyek a csikorgó úton, / Meddig, meddig, még nem tudom. // Olyan a csend, olyan néma, / Hogy fel kell zokognom néha, / Olyan messzeségek, vágynak, / Nem is tudom, neki vág-jak.” És már mentünk is. Ágostonfalváig széttárt karokkal haladtunk a csorgó esőben, mint akik már tud-ják a szabadságot, mint akik hangulatát a körülmé-nyek már nem befolyásolják, csak csodálják a hólyagzó esőt és a friss növények keserédes illatát. Hogy a vizes cipők miatti nagyobb lábsérüléseket elkerüljük, Ágostonfalván hangulatos vonatvárókká alakultunk, és gyalogutunkat Mátéfalváról folytattuk Datkra.

Datk

Fájdalmas volt látni az etnikai változások nyomait, ih-lető megérteni a datkiak megmaradásért folytatott állhatatos küzdelmét. A templomozáshoz személyre szabott mondatokat használtunk, és újra mindenki legmélyebb kincseiből oszthatott meg valamit a töb-biekkel. Példaként elmesélem, hogy én mit kaptam, és nagy vonalakban mit mondtam. Mondatom: Jelenleg mi jelenti a legfőbb motivációt életedben? Mint „nagy-ivó”, aki vizet iszik és bort prédikál, két poharas törté-nettel válaszoltam. Az első szerint volt egy tanítómes-ter, aki megelégette, hogy a fiatal szerzetesnövendék állandóan panaszkodik a körülményekre, a többiekre, a magával hozott terhekre. Menj a konyhába, és hozz egy marék sót, de csendben! – utasította a tanító. Most pedig tedd bele ebbe a pohár vízbe, és kóstold meg. Egészen megkeseredett! – Most menj újra a kony-hába, és hozz egy marék sót, de csendben! – utasította a mester. Most pedig tedd bele ebbe a tóba, és kóstold meg. Iható maradt a vize! Egyik motivációm tehát az, ezért fejtem ki többek között sokrétű szervezői mun-kámat, hogy az emberekkel megértessem: Hagyjanak fel azzal, hogy pohárként viselkedjenek, ismerjék fel magukban a tavat! Mert csalódás, sérülés, veszteség, fájdalom keserűsége elkerülhetetlenül vegyül minden

életbe az évek folyamán, ez nem úszható meg, de az mindig rajtunk áll, hogy lelkünk-tudatunk pohárnyi vagy tónyi vízébe oldódik bele az. Motivációm, hogy megmutassam a bennük rejlő végtelen tavat. A második történet egy képzésről szól, ahol a tréner egy pohár vizet tartva a kezében ezt kérdezte: Milyen nehéz egy pohár víz? Érteni lehetett, hogy ez nem a klasszikus félig üres vagy félig tele példázat esete. A jelenlevők buzgó találgatásba kezdtek, grammokat, dekákat emlegettek. A tréner: az attól függ, hogy mennyi ideig tartod. Súlyának nem önmagában van jelentősége, hanem annak függvényében, hogy mennyi ideig tartod a kezében. Egy percre, egy óráig, napokig, hetekig, netán évekig? Fájdalmas emlékek, elromlott viszonyok, félelem, aggodalom, stressz, mind-mind megannyi pohár. Motivációm a rámbízottakkal megértetni, hogy nincs olyan parancs az életben, amely szerint mindig cipelnünk kell poharainkat. A Gyaloglótábor például kiváló lehetőség arra, hogy az egész napos testi határfeszítésben felismerjük ezeket a lelki terheket, és elengedjük azokat. Hogy felismerjük, mennyi élet és erő van még bennünk...

Olthévíz

Utolsó nap, átgázolva az Olton, rövidebb, lazító utunk volt Olthévízre. Magyarországi utastársaink újra felsóhajtottak a családi templom csendjében, hogy eddig mindenikről azt mondták, hogy az a legszebb, de erre sem tudnak mást mondani. Mint a béke szigete áll ez a kedves imahely a domb tetején.

Török István esperes a főúttól mellénk szegődött, és együtt mentünk be a faluba, ahol gyülekezete tagjaival régi erdélyi időket idéző szívélyes vendégszeretükben részesítettek: frissen sült tehéntúrós-tejfőlés lepény garmadával, finom bor, ásványvíz. A tökéletes helyszín volt az Út zárására.

Köszönöm a résztvevőknek, hogy ilyen nagyszerűen összecsiszolódtak csapatot alkottunk, köszönöm a szeretetet, vendéglátást házigazdáinknak és minden jó szándékú, kedves embernek, akikkel utunkon találkoztunk, egyházunknak, hogy abban ilyen nagyszerű programok lehetnek, és a gondviselő jó Istennek, hogy a Mindenséget ilyen pazar szépségben naponta újratereim!

Vasárnapi iskolások táborai

A nyári vakáció utolsó hónapjában is várták egyházközségeinkben a kapcsolódási és tanulási lehetőségek a gyülekezetek legifjabbjait.

Keresztúri vasárnapi iskolások Parajdon

A Székelykeresztúri Unitárius Vasárnapi Iskola XV. táborát idén is Parajd mellett szerveztük augusztus 10–14. között. Központi témánkat a bibliai Jób szenvedéstörténetére alapoztuk. Az öt nap alatt lehetőségük volt a gyerekeknek szembenézni a gazdagság és szegénység jelenségével. A táborban mindenki hozott magával egy fehér öltözéket a keddi bőség-napra, egy fekete öltözéket a szerdai szűkösség-napra, és egy fehér lepedőt, amit minden nap használtunk a reggeli áhítatokon, különböző játékok kivitelezésében. Minden napnak volt egy lelkésze és egy gondnoka, melyet a gyerekek maguk közül választottak. A lelkész feladata volt a reggeli áhítatot megtartani úgy, hogy folytatta az előre előkészített alapgondolatot és imádságot. A gondnok harangozott, kiosztotta az énekeskönyveket, daloskönyveket, és felolvasta az örömmüzeneteket, melyeket a táborlakók előző nap bedobtak a templomi ládába. Egész tábor alatt a gyerekek talantomokat gyűjthettek. A reggeli áhítaton a lelkész, illetve a gondnok megnevezhetett jótévedőket, és átadhatott nekik talantomokat valamilyen jótett jutalmaként, így a gyerekek értékelhették, jutalmazhatták egymást.

Minden napnak volt egy késő esti meglepetése. Hétfőn Mikó Ferenc irányításával egy csillagtúrán vehettünk részt az éjszakában, és csillagképekkel ismerkedtünk meg. Lehetőségünk volt Szent Lőrinc könyveiben, a csillaghullásban gyönyörködni.

Kedden a bőség napjára virradhattunk, és a reggeli torna után a gyerekeknek fejedelmi reggeliben volt részük. Miután felépítettük a tábori templomot, megtartottuk reggeli áhítatunkat, amelynek alapgondolatát Jób vagyona szolgáltatta. Ezen keresztül vizsgáltuk meg a nap folyamán saját gazdagságunkat is, mely nemcsak az anyagiakat foglalta magában. Volt kincsvadászat, mikor a gyerekek, két csapatban, Jób természetben elrejtett vagyonát gyűjtötték össze. Délután a csapatok értékeket kellett fontossági sorrendbe rendezzenek. A szülők szeretete, a Biblia, a víz, föld, sőt még Dávid Ferenc is a lista elejére kerültek, míg a televízió, mobiltelefon, pénz valahol ott kullogtak a lista végén. Majd Jób módjára ünnepi lakomát tartottak a csapatok, és lepedőjükből csodás ruhakompozíciók születtek. Miután a csapatok ünnepi előadását végignéztük, tábortűz mellett elmondtuk imádságunkat.

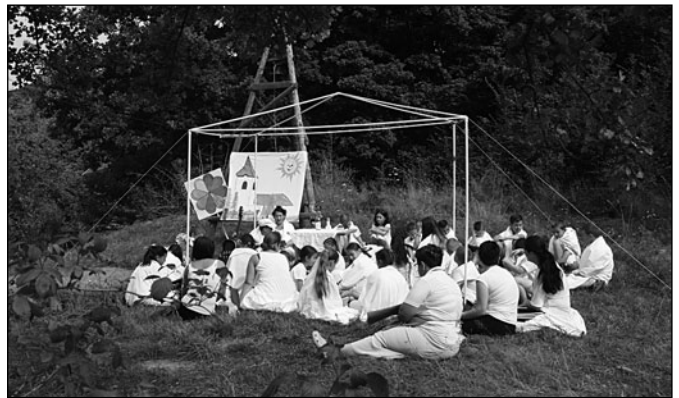
A szerdai szűkösség-napon a gyerekek fekete ruhában jelentek meg reggeli tornán, és nem panaszo-

kodtak, amikor száraz kenyér kevés vajjal és víz volt a reggeli. Összesen 10 evőeszköz volt, holott közel 40-en szeretünk volna reggelizni. Az áhítat központi gondolata Jób szenvedéstörténete volt. Az áhítózó beszélt a halálfélelemről, betegségekről, valamint arról, hogy ezekkel az Istenbe vetett hittel szembe kell nézni, jöbi mintára. Délelőtt a gyerekek azt a feladatot kapták, hogy négy órán keresztül valamilyen testi fogyatékosságban kell élnenek. Voltak látássérültek, sánták, süketek, némák, bénák, beszédhibásak. Megható volt látni, ahogy a gyerekek segítettek egymást, hogy könnyebb legyen elviselni ezt az időt, melyben az ebéd elfogyasztása, sőt közösségi labdajáték, úszkálás is benne volt. A szűkösség napján egytálételt ettek a gyerekek, evőeszközök nélkül. Délután megkapták a kitűzőjüket, melyen a vasárnapi iskolás szimbólumunk volt megjelenítve. Minden szírom külön értéket képviselt: öröm, türelem, összetartozás, hit. Jó érzés volt közösséget alkotni, és egymást értékelve megélni a felebaráti szeretetet. Este Balogh Réka előadásában arról az emberről hallgathattunk meg egy mesét, akit zsgorisága miatt mindannyian elítéltünk.

A tábor harmadik napja az egyensúly napja volt: azzal indítottunk a reggeli áhítaton, hogy minden jóban van valami rossz, és minden rosszban feltétlenül fel kell, hogy fedezzük a jót is, a tanítást, a nevelő

szándékot. Délelőtt fekete-fehér állatokat kézműveskedtünk ki, kőtortát díszítettünk fekete-fehérral. Sor került a fehérek és feketék összecsapására, különböző ügyességi játékokban mérték össze a csapatok hitüket és erejüket. A nap tábortűzzel és élménybeszámolóval zárult. Köszönjük a szülőknek és azoknak, akik részt vettek a tábor lebonyolításában, és segítettek, hogy szívügyük az unitárius közösségépítés. A tábor költségeinek csökkentésében nagy részt vállalt Hargita Megye Tanácsa és Székelykeresztúr Város Önkormányzata is. Isten legyen a Székelykeresztúri Unitárius Vasárnapi Iskola segítője mindenkor!

MIKÓ AMÁLIA

Ószövetségi sztárok a táborban

Szeptembertől júniusig, a tanév ideje alatt rendszeresen működik a vasárnapi iskola a Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközségben. Lelkes önkéntesek, valamint az egyházközség vallástanárai és lelkészei igyekeznek a gyermekeket játékos módon vallásosságra nevelni. A 2014–2015-ös iskolai évben az Ószövetség történeteit ismerték meg a vasárnapi iskolások.

A nyári tábor, augusztus 10–16. között, alkalmat ad az ismétlésre és az elmélyítésre, a barátságok megerősítésére és – miért ne – a szórakozásra. A tábor első öt napja alatt az „ószövetségi sztárokkal” ismerkedtek meg: Noé, József, Mózes, Dávid és Jónás történetével. Az 53 gyermeket három korcsoportba osztot-

tuk, így felváltva vettek részt a következő tevékenységekben: drámajáték, kézműves foglalkozás, csoportos játékok és beszélgetés. Hétfőtől péntekig az Unitárius Óvoda termeiben, napközis programmal (reggel 9-től du. 5-ig) zajlottak a foglalkozások.

A hét végére családi programot szerveztünk a szindi paplakon. Jólesett a szabad játék a nagy udvaron, az együtt főzés és a közös étkezések, a sátorban alvás élményét is többen választották. Vasárnap gyermek-istentisztelettel zártuk a rendezvényt.

Számomra külön élmény az, hogy akadnak fiatalok, akik a nyári programok forgatagában hajlandóak egy egész hetet ingyen dolgozni, a sok gyerekre vigyázás felelősségét felvállalni, sőt mindezt szeretettel és jókedvvel teszik. Illesse tehát köszönet ezúton is Bálint Enikő, Jobbágy Júlia, László Izabella, Matók Dóra, Manuilov Dániel, Mátyás Brigitta és Román Mónika táborvezetőket.

Idén hetedik alkalommal rendeztük meg a vasárnapi iskolás tábort. A rendszeresen járó vasárnapi iskolás gyerekek közül akadnak néhányan, akik minden évben jelen voltak a táborban is. Az idén nekünk szegezték a kérdést: Honnan szerzünk ilyen lelkes, segítőkész önkénteseket? A válasz egyszerű: Eddig szerencsénk volt, és jöttek, de jövőre és azután már a régi vasárnapi iskolások segítségére is számítunk!

RÁCZ MÁRIA

Gyergyói-medencei gyerektábor

Első alkalommal szervezett a gyergyószentmiklósi gyülekezet gyerektábort a Gyergyói-medence unitárius gyerekei számára, de szeretettel fogadtuk körünkbe a más felekezetű gyerekeket is. Így augusztus 10. és 16. között húsz gyerek érkezett az imaház udvarára. Elsősorban az anyaegyházközségből és a szórványból érkeztek a gyerekek, de részt vett hét római katolikus felekezetű gyerek is, aki szülő, nagyszülő révén kötődik az unitárius valláshoz.

A tábor témáját az egyházközségi vallásórakon tanultak adták: a tanév folyamán az ősatyákról tanultunk, akiknek az volt a legnagyobb feladatuk, hogy megtalálják Kánaánt, az Úr által kijelölt otthont. Az otthonkeresés a szórvány jellegű gyülekezetben élő gyerekeknek is fontos, s arra törekszünk, hogy a gyülekezet is otthonukká válhasson, olyan ház legyen az Isten háza, ahová bármikor hazaérkezhetnek.

Áhítattal indítottuk minden napunkat, ami után két csoportba oszlottak a gyerekek: egyik csoportban átismételték a bibliai történeteket, a másikban agyagozásban, bútorfestésben, arcfestésben próbálhatták ki magukat.

Csütörtökön kirándulunk Homoródkarácsonyfalvára. Útközben meglátogattuk a küküllőkeményfalvi fagygyárat, megkóstoltuk a frissen készült citromos fagyilaltot. Homoródkarácsonyfalván a templom freskója, kazettás mennyezete és a templomkertben levő régi sírkő keltette fel érdeklődésünket. A Szelidgesztenyésben szalonát és kolbászt süttünk, majd a

Dungó feredőbe készültünk lovas szekérrel, de a hatalmas felhők és a fűlsüketítő dörgések beparancsoltak bennünket az autóbuszba.

Péntek este a papilak udvarára költözött tizennégy gyerek. Felhúzták sátraikat, asztalt terítettek a vacsorához, s az est leszálltakor a táborút mellett énekeltek. Vasárnap az istentiszteleten együtt adtunk hálát az élményeinkért, a gyülekezetet megörvendeztettük a tanult énekek eléneklésével.

Köszönjük Istennek, aki vigyázott ránk, és köszönjük egymásnak a közös pillanatokat! Hálás köszönet Bardócz-Tódor András V. éves teológiai hallgatónak a táborvezetésben és a záró istentiszteleten végzett szolgálatáért. Köszönjük a Bethlen Gábor Alap anyagi támogatását!

TÓKÉS-BENCZE ZSUZSÁNNA

Párhuzamosan

Mozgalmas nyarat tud maga mögött a Datki Unitárius Egyházközség. Július 13–17. között Angol Nyelvű Nyári Iskolát szerveztünk a helyi Dakk Egyesülettel, mely hét alatt 35 iskolás gyerek ismételte az év közben tanultakat, valamint olyan ismereteket sajátított el, amelyekre a tanév keretei közt általában nem jut idő: énekek, közmondások tanulása, rejtvények, feladatlapok megoldása, szerepjátékok, valamint a brit és az amerikai kultúra jellegzetességeivel való ismerkedés. Minden napnak más témája volt: tanultunk az idő múlásáról, a cselekvést kifejező ígékről és sportokról, tájékoztunk a világban a helyhatározók segítségével, játszottunk az állatokkal, valamint saját belső világunknak szenteltük az utolsó tábori napot, amikor képességeinket, vágyainkat és álmainkat tanultuk megfogalmazni.

A nyári iskola után két héttel folytatódott a zsongás, ugyanis augusztus 3–9. között egyházközségünk zenés-vallásos tábora vette kezdetét immáron negyedik alkalommal, a IV. Dicsérjétek az Urat! gyerektábor.

A tábornyitó istentiszteleten a gyerekek örömeire felépített egyházközségünk templomi zenekara. A tábor ideje alatt párhuzamosan zajlottak a tevékenységek, a délelőtti foglalkozásokon két csoportra osztva tanultak a gyerekek ritmusgyakorlatokat, egyházi és világi énekeket, kis zenekarokat is létrehoztak.

A délután a kézműves foglalkozásoknak volt a tere, amikor Ferencz Ágnes Veronika brassói művésszel és kedves segédeivel a gyerekek ismerkedhettek a korongozás, agyagozás, mozaikozás, búturfestés fortélyaival.

A hét közepén kirándulni mentünk a datki szorosba, az erdészeti hivatal nyaralójához, ahol szabadtéri játékokat játszottunk, bográcsgulyást főztünk, valamint gitár, harmonika és szaxofon mellett tovább énekelünk.

Péntek hagyományos módon a lepkevadászati napja, este pedig a szülők és gyerekek táborút mellett köszönték meg az elmúlt napokat. A vasárnapi táborzáró istentiszteleten a gyerekek a hét folyamán tanult dalokból énekeltek, valamint megtekinthető volt a gyerekek munkáiból álló kiállítás az egyházközségi csűrben.

Köszönet a 45 gyereknek és 35 felnőttnek, akik a táborban, illetve annak szervezésében részt vettek.

Azon a vasárnapon, augusztus 9-én gyülekezünk keblitanácsa Vasárnapi Közösségi Délutánt szervezett a datki szoros egyik nyaralójánál, ahol bográcsgulyást főztünk és futballmérkőzést rendeztünk. Aznap igazi csodának voltunk részesei, hiszen a helyi gáthoz 4 hattyú szállt le, velünk együtt ünnepelve. Egy jól sikerült közösségi délutánhoz a mi receptünk a következő: 1 alkalmas hely, 2 bárány, 2 üst, 20 szervező, 5 cigányzenész, 4 hattyú és 110 résztvevő.

Augusztus 9-e a hála és a köszönet délutánja volt, hiszen a két táborral párhuzamosan zajlottak készülődő gyülekezeti házuk munkálatai: vakolás, új ablakok és ajtók beillesztése, két terem lebetonozása és a

papilak kőkerítésének javítása. Köszönet a gondnok úrnak és annak az öt mesternek, akik a forró nyári napokon nem szűnő lelkesedéssel dolgoztak.

Reményeink szerint hálaadás ünnepén már tisztán csengve szólalnak meg harangjaink is, ugyanis, a nyár folyamán az egyházközség kis- és nagyharagja is javítási munkálatokat végeznek.

Egy francia író valamikor azt mondta: „Vannak, akik mindig morognak, mert a rózsáknak töviseik vannak. Én hálás vagyok, hogy a töviseknek vannak rózsabimbói.” A hála lehetetlenné teszi a boldogtalanságot. Ez az egyik legfontosabb titok, amit meg kell tanulnunk. És mi örülünk, hogy ily sok mindenért hálasak lehetünk!

MAJOR ORSOLYA BEÁTA

A XVII. Szejkefördői Unitárius Találkozó

2015. augusztus 8-án, szombaton délelőtt 11 órától, tizenhetedik alkalommal szerveztek egyetemes unitárius találkozót Szejkefördön.

Száz évvel ezelőtt a Homoród mente unitárius népe évente, az aratás utáni időszakban zarándokolt Homoródfördőre, ki szekérrel, ki gyalog, hogy ott megköszönve az azévi termést, imádkozzon, és zsoltárokat énekeljen hála jeléül. A találkozók 1948 után, az államosítás miatt, a kommunizmus alatt megszűntek. A Székelyudvarhelyi Belvárosi Unitárius Egyházközség keblitanácsa kezdeményezésére 1999-ben a találkozó újjászületett Szejkefördői Unitárius Világtalálkozó néven, mint az egykori Homoródfördői Unitárius Búcsú utódja, és azóta évről évre rendszeresen összegyűlnek az unitáriusok Szejkefördön.

A 2015-ös év Szejkefördői Unitárius Találkozójának újszerűsége a lelki elmélyülés lehetőségének felkínálásában és a széleskörű szervezés megvalósításában állt. Először volt úrvacsora-vétel a székely kapuk mellett, és először kapcsolódott be más egyházkör a szervezésbe, nevezetesen a Háromszék-Felsőfehéri Unitárius Egyházkör, amelynek képviselői az úrvacsorai jegyekről, a kenyérről és a borról, illetve a találkozót kiegészítő műsorról, előadásokról is gondoskodtak.

A találkozó 11 órakor a díszlovasok és a fúvószenekar felvonulásával kezdődött, amelyet főtisztelendő Bálint Benczédi Ferenc unitárius püspök köszöntő beszéde követett. Köszöntőjében az egyházi elöljáró arra biztatta a jelenlévőket, hogy merjenek hívó keresztények és jó magyarok lenni, hogy ne engedjenek a globalizáció beolvasztó hatásainak, és szeressék, védjék szülőföldjüket, anyanyelvüket. Az ünnepi istentisztelet szolgálatvégzői Kedei Mózes székelyudvarhelyi lelkész és Orbán Gyöngyvér székelyudvarhelyi énekvezér voltak, majd úrvacsoraosztás következett,

amelynek ágendáját Kovács István sepsiszentgyörgyi lelkész, közügyigazgató mondta el. Az ünnepi találkozó mindhárom szónoka a Székelyföldet másfél századdal ezelőtt felkutató és megörökítő Orbán Balázs nagyságára hívta fel a jelenlévők figyelmét, akinek síremlékét a találkozó keretében megkoszruzták a résztvevők. A megemlékezés koszorúinak elhelyezését megelőzően Nemes Levente sepsiszentgyörgyi színművész Tompa László *Lófürösztés* című versével emelte ki az ünnepi istentisztelet során elhangzottakat, miszerint *Imre szorítja és Áron pedig ... Áron nem hagyja magát!*

A sejkéfördői találkozó ismeretterjesztő előadásokkal, illetve kulturális műsorral zárult. Kisgyörgy Zoltán geológus-közíró a hely szellemét idézte meg, Márk Attila árkosi énekvezér a Háromszék-Felsőfehéri Egyházkör orgonáiról tartott előadást, míg István Ildikó sepsiszentgyörgyi népdalénekes, Varga Réka vargyasi énekvezér és Borbáth Szilveszter vargyasi tanuló, illetve a nagyajtai Áfonya citera-zenekar népdalokkal örvendeztették meg a szervezők által háromezres létszámmra becsült, népes zarándok sereget.

DEMETER ZOLTÁN

Andorkó Attila felvétele

SzínBOLONdos színboldogság

Pillanatok az Álomtarisznya életéből

MAGYARI ZITA

• Még mindig hallom, ahogyan zakatol a síneken a kissé kopott, de mégis színbolondos, színboldogságos mozdony, hisz lelkes fiatalokkal együtt indult útnak immár 19. alkalommal. Határozott az úti célja: találkozásokra, kalandokra, az egyletes világba hív. Hív és ad... valamit, amit csak tőle kaphatsz, a színdarabbal, tapasztalatokkal, kacajjal, tombolással, szerelemmel, barátsággal, öleléssel, szeretettel, emlékekkel, csennel és zsongással tele vonattól. Aztán megérkezik egy állomásra, egy újabb településre, hogy azt a világ közepévé tegye, színt, zajt, együttlétet vigyen a mindennapokba. Igen, kedves Olvasó, ő a Színjátszó, azaz az Álomtarisznya színtársulat vonata.

Idéni állomása Bölön volt, ide gyűlt össze 600 fiatal, hogy a színtársulat világát megépítse, kialakítsa; hogy felrzza, átalakítsa, magáévá tegye ezt a települést is. Az első járattal olyan fiatalok érkeztek, akik évről évre a színpad mögött vállalnak szerepet, akik tudják, miként kerül a nagy fehér vászonra a SzínBOLONdos felirat, hogyan áll össze a tusolóállvány, a nagy sátor, és akik a konyha minden zugát ismerik. Ők a szervezők, akikről ritkán esik szó, de akik fontosak, hisz mindent megtesznek, hogy minden a helyén legyen. Néha nagyon nehéz, de vannak percek, amelyek révén öröm a mosogatás és a tányérszámolás, a konyházás, a rendfenntartás, a hangosítás, az irodai munka és a hajnali „bécsi-sütés”.

A második járattal, csütörtökön érkezett meg 40 erdélyi település képviselőjében közel 550 egyletes, akik hatalmas felvonulással jelezték jöttüket. Ők a résztvevők, akik szét akarták kürtölni, hogy „Ez a

mi világunk!”, hogy boldogok, mert idetartoznak. Majd a tábortűz mellett, a közös éneklés révén az együvé tartozás szépsége újra megerősítette, hogy itt minden pillanat különleges. Ezt az együvé tartozást erősítette a péntek esti vetélkedő is, amikor a csapatok megmutathatták, hogy mire képesek együtt. Ezt erősítette a falu minden kis részéről visszhangzó jelmondat is: „Oszlóban Dolgozni Fontos! Igenis, Elvtársak!” Aztán a Bagossy Brothers Company koncertje, az az élmény, ahogyan közel 600 ember együtt mutatta meg, hogy Van egy hely, ahol ők a Komédiás és Színdarab főszereplői, itt a Mának élhetnek; és ahogyan több mint 1000 kéz egyszerre lendült a magasba, és engedte, hogy a ritmus magával ragadja. Ez fejezte ki azt, hogy az Álomtarisznya színtársulatnál összetartozunk.

A nagybetűs pillanatok mégis azok voltak, amikor megfogtuk egymás kezét, ha színpadra kellett lépni, vagy éppen a nézőközönség soraiból szurkolni a színpadon levő társunknak. Barátok és hamar baráttá váló szakember előtt 14 csapat lépett színpadra, ahol megmu-

tatták tehetségüket. Hangulatos előadások, lelkes, álmodozó fiatalok, izgalom, szárnypróbálgatás. Ők a versenyzők. Ők azok, akik hosszú hetek munkáját vitték színpadra, mert tudták, ez az a hely, ahol bátran és szabadon vállalhatják azt, ami számukra fontos, azt, ami formál. A vendégelőadások alkalmával más szemüvegen keresztül láthattuk a román tanügyi rendszert, és a Zakuszká Diákszíntársuló Csoport által a „Tanulni, tanulni, tanulni!” felszólítás is más értelmet nyert; vasárnap pedig megérthettük, hogy mit is takar valójában a Zabhegyező szó.

Azonban néha kellett egy kis csend, hogy az erő- és türelempróba közepette tehesünk egy lépést önmagunk felé és Feléje. Ilyenkor a zajból áhítatos csend lett, mi pedig az ima és közös ének szárnyán szállva Hozzá léptünk, az Álomtarisznya színtársulat igazgatójához. Az áhítatokon, istentiszteleten, amelyeket Fülöp Júlia tartott, együtt próbáltuk megfogalmazni, hogy kik vagyunk, mi ad értelmet az Álomtarisznya színtársulatnak... Kerestük a szavakat, amelyek elmondják azt, ahogyan meg-

Az első helyezett kolozsvári ifjúsági egylet csapata

éljük mindezt. Aztán a csend újra zajjá vált, azonban az idő valahogy lelassult, a pörgés elkülönült, valami más lett. Örömnép következett, a hála és köszönet, az elismerés és a dicséret, az eget rengető örömujjongás pillanata. A színtársulat legjobb színjátzó csapatának a kolozsvári egyesület bizonyult, a képzeletbeli dobogó második és harmadik fokára a sepsiszentgyörgyi és a tordai egyesület állhatott. Különdíjban részesült a szentábrahámi egyesület, a közönségdíjat pedig a marosvásárhelyi egyesület vihette haza. Az Álomtarisznya színtársulat következő színészei alakítási díjat kaptak: Márton Edit (Homoródmás), Gyerő Zsolt (Ürmös),

Veres Orsolya (Sepsiszentgyörgy), Tana Alpár (Sepsiszentgyörgy), Isztojka Máté (Szentábrahám), Farkas Ábel (Vargyas), Csibi Kriszta (Marosvásárhely). Az örömnép bállal zárult vasárnap este.

Az Álomtarisznya színtársulat hétfőn reggel búcsúzott Bölöntől; ölelések, kézfogások jelezték, hogy a kis vonat már beállt pályájára, indul. Ez azonban mégsem jelentette a búcsút, hisz az Álomtarisznya színtársulat élete tovább folytatódik, mert minden, amit ebből a zajból megmentettünk magunknak, tarisznyánkba csomagoltunk, az a csendben továbbél, bennünk él, és visszük magunkkal az újabb találkozásokig. Mert erről

szól az Álomtarisznya élete: csend a zajban, egy lépés magunkhoz, egy lépés egymáshoz és egy lépés Felé. A vonat elindult, most is úton van, figyelj, lehet, hogy éppen feléd tart!

Élmények a torockói konfirmálásról

Július első vasárnapjának reggelén kezdődött minden. Falumban, ahol a nap kétszer mutatja meg felkelő arcát a világnak, a megszokottól eltérően ragyogott a nap. Ahogyan a ballagó diák szíve is sajog, mert el kell hagynia iskoláját, úgy fáj nekem is, hogy el kell hagynom azt a szobát, melyben hosszú hónapokon át szívtuk magunkba mi, a három konfirmandus, szeretett mentorunk szavait. Az Unitárius Egyház tagjává válni, konfirmálni mindnyájunknak, nekem is, megtiszteltetés.

Büszkék voltunk arra, hogy a templomunk tökéletes díszben pompázott, amely pompa részben a mi munkánk gyümölcse is, büszkék voltunk lelkészünkre, büszkék voltunk templomunkra, falunkra és büszkék voltunk arra, hogy unitárius konfirmálók lehetünk.

Nekünk csak pár másodpercre tűnt az istentisztelet. Azon kaptuk magunkat, hogy próbára teszik tudásunkat. Egészen addig idegesek voltunk, azonban az első kérdés elhangzása után mintha valami különös nyugalom szállt volna meg minket. Csak most, a templom piacán, népviseletben

állva, kezünket a szívünkre téve értettük meg igazán a fogadalomtétel és az úrvacsora lényegét.

Ezek után már csak pár lépés volt a teljes beavatásig. Innentől már csak egy aláírás választott el minket attól, hogy a Torockói Unitárius Egyház önálló tagjaivá váljunk. Az ünnepélyes aláírás is megtörtént. Ugyancsak egy vonás volt, tintával, egy papíron, mégis sok mindent jelentett: Önállóságot, kötődést, valamihez tartozást, esküt, elkötelezettséget, valaminek a kezdetét.

NYITRAI ORSOLYA

Életünk nagy napja

Augusztus 2-án történt, Gyergyószentmiklóson. Miután a fogadalomtétellel és az énekekkel is megerősítettük, „Hiszem, vallom, egy az Isten”, magunkhoz vettünk egy darab kenyeret, és belekortyoltunk a borba. Úrvacsorát vettünk. Életünkben először.

Aztán a pap néni egyháztaggá fogadott bennünket. Ekkor döbentem rá, hogy tényleg önálló tagjai lettünk egyházunknak. Azaz, hogy mi hárman konfirmáltunk, megalakult a Gyergyószentmiklósi Dávid Ferenc Ifjúsági Egy-

let. Nem számít, hogy csak ennyien vagyunk, valahol úgy is el kell kezdeni. Azóta máris többen vagyunk, és hiszem, hogy ennél is többen leszünk. Meghallgattuk az ODFIE vezetőségétől érkezett levelet. Szeretnénk megköszönni Fülöp Júliának a köszöntő és biztató szavakat!

Miután aláírtuk a konfirmálási anyakönyvet, amely a konfirmálásunk előtt még üres volt (2009 óta, anyaegyházközséggé való válása óta vezet a gyülekezet önállóan anyakönyveket), megkaptuk emléklapjainkat, amiket a pap néni egy bibliai idézet kíséretében adott át nekünk. Végül köszöntött bennünket az egyházközségben lelkes és mindig tette kész gondnokaszony, Székely Erzsébet, a nőszövecség részéről pedig egyházközségünk ötletgazdag és odaadó jegyzője, Máthé Gyöngyi. Mi is átadtuk az egyházközségnek a faragott zászlótartót, amelyben a székely zászló a holddal és a csillaggal, az unitárius zászló a galambbal és a kígyóval és a magyar zászló a piros, fehér és zöld színeivel áll.

A záróének eléneklése után kivonultunk, és kezét fogtunk a gyülekezettel, akik jókívánságaikkal köszöntöttek bennünket.

BALÁZS HELGA

	Az unitárius egyház 27. püspöke	Csúszos	Magyarországi város	Téli sport-eszköz	Orosz folyó	Liter	↩	... tesz, becsap	Családi kapcsolat				
						Van ilyen medve is							
Itt volt lelkész a püspök						LY							
Italt fogyaszt						Védő							
Fogság ellentéte						Modern							
Kutyanev					Zeusz kedvese			Nulla					
Érzelmi					Szaporodási típus			Házelem					
Határozott névelő						Francium vegyjele							
						Nóta							
↗				Mártásféle						Vén-asszonyok ... őszi meleg	Lenti helyre	A püspök szülőfaluja	↗ N
Lenti helyen			Spanyolországi népcsoport	Égés-termék						Régi férfinevünk		Kártalanító	
Estefeje!			Nyak-melegítő							Mátka			
Kálium vegyjele		Egymás után mond	Ismeretlen helyre					Lábon menve					
								Gödröt elkészítő					
	Nagyobb település					Méter			Törtféle				
	Egyetemi kar vezetője					Asztalról lever			Arcszín				
Nótás kedvű						Nehéz betegség					Lám		
						Bibliai alak					Vár		
Kés része			Málta autójele		Varsói focicsapat					Spanyol hírugynökség			
			Sebes, gyerekenyelven		Madárbörtön					Fundamentum			
Magyarországi hegy				Bevásárló eszköz					Száraz				
				Rak, csinál					Egye!				
Vallási buzgalmú, istenfélő									Kisgyerekek nyakába kerül				
									Féreg				
A dinamit feltalálója (Alfred)					Orosz folyó				Rádióműsor				
					Állóvíz				Mutató névmás				
	Sikító							A köpénczek szigete			Nedv		
	Foszfor vegyjele							Tonna			Belga autójel		
Ebben a lapban közölt a püspök										A hegy leve			

Egyházunk 27. főpásztor, lapszerkesztő, teológiai szakíró, fordító

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár
Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség: Andorkó Júlia szerkesztő, Márkó László médiareferens

Munkatársak: Asztalos Klára (Nők Világa), Czire Alpár (fotó), Gergely Noémi (ifjúsági oldal), Nagy Henrietta (gyermekoldal), Szombatfalvi József (honlap).

Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós

Készült a kolozsvári Gloria Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9. tel./fax: (0)264-593236/(0)264-595927

kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető: kozlony.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció: **Gáspár Péter** és **Mezei Melinda**. A lapok kiszállításával kapcsolatos felvilágosítás: **Verbum Egyesület, Simon Ferenc**, tel.: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: a tárgyhó előtti hónap 15-e. Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza. Közlésre szánt fényképeket kérésre visszaküldünk. A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség nézeteit.

ISSN 1220-8418

Kedves Gyerekek!

Sziasztok!

Nagy örömmel köszöntelek újra Benneteket. Gondolom, sok kalandban volt részetek ezen a nyáron is, és most meglepődve nézitek, hogy lassan újra kezdődik egy újabb tanév, újabb kihívásokkal. Remélem, a kíváncsiságotok még mindig olyan nagy, és várjátok az újabb megoldandó feladatokat. Éppen ezért, megpróbálok mosolyt csalni az arcotokra néhány találós kérdéssel és érdekességgel. Bizonyára ti is felfigyeltetek már arra, hogy a vándormadaraink lassan készülődnek a meleg égtájak felé, hiszen itt már kevesebb az enivaló, és már a fiókák is nagyon ügyesen repülnek. Így számukra újból egy nagy kaland kezdődik, a vándorút. Azt hiszem, Nektek is így kell felfogni ezt az újabb iskolai évet: nagy kalandként, hosszú útként, melyen sok élményben lesz részetek.

Ebben a lapszámomban a találós kérdések bibliai szemelemekre vonatkoznak, ha kitaláltátok és beírtátok a megfejtést, értelmes szót kaptok. A megoldáshoz Bibliára lesz szükségetek!

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										

1. Csontból lett csont, gyümölcsöt csent, ezzel megbántotta Istent.

2. Nevében zsák, hátán rőzse, így baktat a hegyre, penge villan, s angyal vigyáz az egyetlenre.

3. Isten mondta, indulj erre, mire ő elindult arra. Menekül, míg rá nem akadt egy Úr küldötte nagy halra.

4. Titkon pajtájában csépell, gyapjútinccsel úzótt kétyelt, volt háromszáz embere, fáklya, kürt és cserépfazék fegyvere. (Bír 6., 7., 8. fejezetek)

5. Főpap hozta vessző, ami kivirágzott, Isten hatalmáról tett így bizonyosságot. (4Móz 17,16–28)

6. Nem hitt az angyalnak, ezért maradt néma, amíg fia nem született, az Isten ajándéka. (Lk 2,5–25)

7. Juhnyáj mellől hívta Isten népe pásztorának, bátor és hű harcosa lett Urának. (2Móz 3,1–12)

8. Népe első királya lett, nem is akadt párja, amíg szíve trónusán csak Isten volt király.

9. Csókja kedves, hízelgése mégis kétes. Erszényéhez volt hűséges. (Lk 22,47–48)

10. Magasztalja Őt a lelkem – válaszolt az asszony –, lelkem örvendez előtte, Isten a Megtartóm. (Lk 1,46–55)

11. Meghalt, eltemették. Jézus megsiratta és feltámasztotta, éppen negyednapra. (Jn 11,1–44)

12. Áldást kapok és nagy népet – szólított meg az ígér. (1Móz 12,1–3)

13. Álmában égig érő létrát látott, angyalok járkáltak rajta, s fenn Isten beszélt. (1Móz 28,10–22)

Hajrááá!

Javaslat: a feladat megoldása közben, ha tehetitek, üljétek ki a kertbe, és figyeljétek, hátha láttok néhány vándormadarcsapatot, amint épp Afrikába repülnek! Jó munkát és szemlélődést!

Az oldalt szerkeszti: NAGY HENRIETTA

Találkoztunk Isten szabad ege alatt

2015. augusztus 8-án Szejkefűrdőn rendezték az unitáriusok XVII. egyetemes találkozóját mintegy 3000 résztvevővel (részletes beszámoló a 19. oldalon) – Andorkó Attila és Demeter Zoltán felvételei

Balázs Helga tanuló (Gyergyószentmiklós), **Czire Szabolcs** VEN-előadó-tanácsos (Kolozsvár), **Demeter Zoltán** egyházközségi jegyző (Barót), **Furu Árpád** építész (Kolozsvár), **Jakabházi Béla Botond** lelkész (Nyárádgálfalva), **Magyari Zita** teol. hallgató (Kolozsvár–Szentháromság), **Major Orsolya Beáta** angoltanár (Datk), **Mikó Amália** vallástanár (Székelykeresztúr), **Nyitrai Orsolya** diák (Torockó), **Rácz Mária** lelkész (Kolozsvár), **Rácz Norbert** lelkész (Kolozsvár), **Székely Kinga Réka** lelkész, hitéleti és missziói előadó-tanácsos (Homoródszentpéter), **id. Szombatfalvi József** lelkész (Székelykeresztúr), **Tőkés-Bencze Zsuzsánna** lelkész (Gyergyószentmiklós), **Udvari Margit** ny. óvónő (Magyarsáros), **Vagyas Attila** lelkész (Bukarest–Kolozsvár)